

EUROPOS SĄJUNGA

EUROPOS PARLAMENTAS

TARYBA

Bruselis, 2023 m. balandžio 20 d.
(OR. en)

2021/0214 (COD)

PE-CONS 7/23

ENV 80
CLIMA 40
UD 18
FISC 15
ECOFIN 91
CODEC 100

TEISĖS AKTAI IR KITI DOKUMENTAI

Dalykas: EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS, kuriuo
nustatomas pasienio anglies dioksido korekcinis mechanizmas

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS
REGLAMENTAS (ES) 2023/...**

... m. ... d.

kuriuo nustatomas pasienio anglies dioksido korekcinis mechanizmas

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros³,

¹ OL C 152, 2022 4 6, p. 181.

² OL C 301, 2022 8 5, p. 116.

³ 2023 m. balandžio 18 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir ... m. ... d. Tarybos sprendimas.

kadangi:

- (1) 2019 m. gruodžio 11 d. komunikate „Europos žaliasis kursas“ (toliau – Europos žaliasis kursas) Komisija nustatė naują augimo strategiją. Ta strategija siekiama pertvarkyti Sąjungą taip, kad jos visuomenė būtų teisinga ir klestėtų, kad ji pasižymėtų modernia, efektyviai išteklius naudojančia ir konkurencinga ekonomika, kurioje ne vėliau kaip 2050 m. grynasis išmetamas (išmetamas kiekis atėmus absorbuojamą kiekį) šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) kiekis būtų lygus nuliui, o ekonomikos augimas būtų atsietas nuo išteklių naudojimo. Europos žaliuoju kursu siekiama apsaugoti, tausoti ir didinti Sąjungos gamtinį kapitalą ir apsaugoti piliečių sveikatą ir gerovę nuo su aplinka susijusios rizikos ir poveikio. Be to, ši pertvarka turi būti teisinga ir įtrauki, nepaliekant nieko nuošalyje. Komisija savo 2021 m. gegužės 12 d. komunikate „Kuriame sveiką planetą visiems. ES veiksmų planas „Siekiant nulinės oro, vandens ir dirvožemio taršos“ taip pat paskelbė remianti atitinkamas priemones ir paskatas, padėsiančias geriau įgyvendinti principą „teršėjas moka“, išdėstytą Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 191 straipsnio 2 dalyje, ir tokiu būdu palaipsniui atsisakyti „nemokamos taršos“, siekiant kuo labiau išnaudoti priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo ir nulinės taršos užmojo sinergiją;

- (2) Paryžiaus susitarimas¹, priimtas 2015 m. gruodžio mėn. pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją (UNFCCC) (toliau – Paryžiaus susitarimas), įsigaliojo 2016 m. lapkričio 4 d. Paryžiaus susitarimo šalys sutarė užtikrinti, kad vidutinės pasaulio temperatūros padidėjimas būtų gerokai mažesnis nei 2 °C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu, ir toliau dėti pastangas, kad temperatūra nepakiltų daugiau kaip 1,5 °C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu. Pagal 2021 m. lapkričio 13 d. priimtą Glazgo klimato paktą UNFCCC šalių konferencija, kuri yra ir Paryžiaus susitarimo šalių susirinkimas, pripažino, jog apribojus vidutinės pasaulio temperatūros kilimą, kad jis neviršytų 1,5 °C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu, gerokai sumažėtų klimato kaitos rizika ir poveikis, ir įsipareigojo iki 2022 m. pabaigos sugriežtinti 2030 m. tikslus, kad būtų panaikintas užmojų atotrūkis;
- (3) pagrindiniai Europos žaliojo kurso uždaviniai – spręsti su klimatu ir aplinka susijusias problemas ir pasiekti Paryžiaus susitarimo tikslus. Atsižvelgiant į labai stiprų COVID-19 pandemijos poveikį Sąjungos piliečių sveikatai ir ekonominei gerovei, Europos žaliojo kurso svarba dar labiau padidėjo;
- (4) Sąjunga yra įsipareigojusi iki 2030 m. visuose Sąjungos ekonomikos sektoriuose grynąjį išmetamą ŠESD kiekį sumažinti bent 55 %, palyginti su 1990 m. lygiu, kaip nurodyta Europos Sąjungos ir jos valstybių narių vardu UNFCCC pateiktame pranešime dėl Europos Sąjungos ir jos valstybių narių nacionaliniu lygmeniu nustatytų įpareigojančių veiksmų atnaujinimo;

¹ OL L 282, 2016 10 19, p. 4.

- (5) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/1119¹ teisėje įtvirtintas tikslas ne vėliau kaip 2050 m. pasiekti visos ekonomikos poveikio klimatui neutralumą. Tame reglamente taip pat nustatytas privalomas Sąjungos vidaus tikslas iki 2030 m. sumažinti grynąjį išmetamą ŠESD kiekį (išmetamas kiekis atėmus absorbuojamą kiekį) bent 55 %, palyginti su 1990 m. lygiu;
- (6) Tarpvyriausybės klimato kaitos komisijos (IPCC) 2018 m. specialioji ataskaita dėl visuotinio temperatūros pakilimo 1,5 C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu, poveikio ir susijusių visuotinių ŠESD išmetimo scenarijų suteikia tvirtą mokslinį kovos su klimato kaita pagrindą ir rodo, kad reikia imtis aktyvesnių klimato politikos veiksmų. Toje ataskaitoje patvirtinama, kad, siekiant sumažinti ekstremalių meteorologinių reiškinių tikimybę, būtina skubiai sumažinti išmetamą ŠESD kiekį ir vykstant klimato kaitai pasaulio temperatūra neturi pakilti daugiau kaip 1,5 C. Be to, jei klimato kaitos švelninimo scenarijai, atitinkantys siekį apriboti temperatūros pakilimą, kad jis neviršytų 1,5 °C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu, nebus skubiai pradėti įgyvendinti, reikės imtis daug brangesnių ir sudėtingesnių priemonių, kad būtų išvengta didesnio visuotinio atšilimo. I darbo grupės indėlyje į Tarpvyriausybės klimato kaitos komisijos šeštąją vertinimo ataskaitą „Klimato kaita 2021 m.: pagrindimas gamtos mokslu“ primenama, kad klimato kaita jau daro poveikį kiekvienam Žemės regionui, ir prognozuojama, kad ateinančiais dešimtmečiais klimato pokyčiai suintensyvės visuose regionuose. Toje ataskaitoje pabrėžiama, kad jeigu nebus nedelsiant, skubiai ir plačiu mastu sumažintas išmetamas ŠESD kiekis, pasiekti, kad atšilimas apsiribotų maždaug 1,5°C ar net 2°C, bus neįmanoma;

¹ 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas) (OL L 243, 2021 7 9, p. 1).

- (7) Sąjunga įgyvendina plataus užmojo klimato politiką ir yra nustačiusi reguliavimo sistemą, padedančią siekti 2030 m. išmetamo ŠESD kiekio mažinimo tikslo. Šis tikslas įgyvendinamas, *inter alia*, šiais teisės aktais: Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB¹, kuria nustatoma Sąjungos ŠESD apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema (toliau – ES ATLPS) ir Sąjungos lygmeniu nustatomos suderintos energijai imliuose sektoriuose ir pasektoriuose išmetamų ŠESD kainos, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/842², kuriuo nustatomi nacionaliniai išmetamo ŠESD kiekio mažinimo iki 2030 m. tikslai, ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/841³, kuriuo valstybės narės įpareigojamos kompensuoti žemėje išmetamą ŠESD kiekį iš atmosferos absorbuojamu ŠESD kiekiu;

¹ 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL L 275, 2003 10 25, p. 32).

² 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/842, kuriuo, prisidedant prie klimato politikos veiksmų, kad būtų vykdomi įsipareigojimai pagal Paryžiaus susitarimą, valstybėms narėms nustatomi įsipareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 156, 2018 6 19, p. 26).

³ 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/841 dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų ir absorbuojamų dėl žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės, kiekio įtraukimo į 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategiją, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013 ir Sprendimas Nr. 529/2013/ES (OL L 156, 2018 6 19, p. 1).

- (8) nors Sąjunga labai sumažino viduje išmetamą ŠESD kiekį, su importu į Sąjungą susijęs išmetamas ŠESD kiekis didėjo, todėl kenkiama Sąjungos pastangoms sumažinti jos pasaulinį išmetamo ŠESD kiekio pėdsaką. Sąjunga turi ir toliau atlikti pagrindinį vaidmenį pasaulio lygmeniu imantis klimato srities veiksmų;
- (9) kol didelė Sąjungos tarptautinių partnerių dalis laikosi politikos, kuria nesiekama tokio pačio klimato srities užmojų lygio, kyla anglies dioksido nutekėjimo rizika. Anglies dioksido nutekėjimas įvyksta, jei dėl su klimato politika susijusių sąnaudų tam tikrų pramonės sektorių ar pasektorių įmonės perkelia gamybą į kitas šalis arba iš tų šalių importuojamais produktais pakeičiami lygiaverčiai produktai, kuriems būdingas taršos intensyvumas, kiek tai susiję su išmetamu ŠESD kiekiu. Tokios situacijos galėtų lemti bendro pasaulinio išmetamo teršalų kiekio padidėjimą, todėl būtų pakenkta išmetamo ŠESD kiekio mažinimo pastangoms, kurias būtina skubiai dėti, kad vidutinis pasaulinis temperatūros lygio padidėjimas ir toliau būtų gerokai mažesnis nei 2°C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu, ir dėti pastangas, kad temperatūra didėtų ne daugiau nei 1,5°C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu. Sąjungai didinant klimato srities užmojus, minėtoji anglies dioksido nutekėjimo rizika galėtų pakenkti Sąjungos išmetamo teršalų kiekio mažinimo politikos veiksmingumui;

- (10) pasienio anglies dioksido korekcinio mechanizmo (PADKM) iniciatyva yra Pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinio dalis. PADKM yra labai svarbus Sąjungos priemonių rinkinio elementas, padėsiantis pagal Paryžiaus susitarimą ne vėliau kaip 2050 m. pasiekti tikslą pereiti prie neutralaus poveikio klimatui Sąjungos mažinant anglies dioksido nutekėjimo riziką, kylančią dėl padidėjusio Sąjungos klimato srities užmojo. Tikimasi, kad PADKM taip pat padės skatinti priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą trečiosiose valstybėse;
- (11) esami anglies dioksido nutekėjimo rizikos mažinimo mechanizmai sektoriuose arba pasektoriuose, kuriuose esama tokios rizikos, yra pereinamasis nemokamas ES ATLPS leidimų paskirstymas ir finansinės priemonės, kuriomis kompensuojamos netiesioginės išlaidos dėl išmetamo teršalų kiekio, patiriamos su išmetamu ŠESD kiekiu susijusias išlaidas perkeliant į elektros energijos kainas. Tie mechanizmai nustatyti atitinkamai Direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnio 6 dalyje ir 10b straipsnyje. Nemokamas ES ATLPS leidimų paskirstymas geriausių rezultatų pasiekiančių subjektų lygmeniu yra tam tikriems pramonės sektoriams skirta politikos priemonė, kuria siekiama mažinti anglies dioksido nutekėjimo riziką. Tačiau, palyginti su visų leidimų pardavimu aukcione, toks nemokamas leidimų paskirstymas silpnina sistemos siunčiamą kainos signalą ir tai turi poveikį paskatoms investuoti į tolesnį išmetamo ŠESD kiekio mažinimą;

- (12) PADKM siekiama pakeisti tuos esamus mechanizmus mažinant anglies dioksido nutekėjimo riziką kitu būdu, t. y. užtikrinant lygiavertį anglies dioksido apmokestinimą importuojamų ir vidaus produktų atveju. Siekiant užtikrinti laipsnišką perėjimą nuo dabartinės nemokamų leidimų sistemos prie PADKM, PADKM turėtų būti įvedamas palaipsniui, o sektoriuose, kuriuose jis taikomas, nemokamų leidimų turėtų būti palaipsniui atsisakoma. Bendras ir pereinamojo laikotarpio nemokamai skiriamų ES ATLPS leidimų ir PADKM taikymas jokių būdu neturėtų sudaryti palankesnių sąlygų Sąjungos prekėms, palyginti su į Sąjungos muitų teritoriją importuotomis prekėmis;
- (13) anglies dioksido kaina didėja, o įmonėms reikia ilgalaikio matomumo, nuspėjamumo ir teisinio tikrumo, kad jos galėtų priimti sprendimus dėl investicijų į pramonės procesų priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą. Todėl, siekiant sustiprinti kovos su anglies dioksido nutekėjimu teisinę sistemą, reikėtų nustatyti aiškų laipsniško tolesnio PADKM taikymo srities išplėtimo įtraukiant produktus, sektorius ir pasektorius, kuriems kyla anglies dioksido nutekėjimo rizika, planą;
- (14) nors PADKM tikslas yra užkirsti kelią anglies dioksido nutekėjimo rizikai, šis reglamentas taip pat skatintų trečiųjų valstybių gamintojus naudoti technologijas, kurios veiksmingiau mažina išmetamo ŠESD kiekį aspektu veiksmingesnes, kad būtų išmetama mažiau ŠESD. Todėl tikimasi, kad PADKM veiksmingai padės mažinti išmetamą ŠESD kiekį trečiosiose valstybėse;

- (15) kaip priemonė, padedanti užkirsti kelią anglies dioksido nutekėjimui ir mažinti išmetamą ŠESD kiekį, PADKM turėtų užtikrinti, kad importuojamiems produktams būtų taikoma tokia reguliavimo sistema, pagal kurią nustatomos dėl išmetamo anglies dioksido patiriamos išlaidos būtų lygiavertės pagal ES ATLPS patiriamoms išlaidoms, tokiu būdu užtikrinant lygiavertę anglies dioksido kainą tiek importuojamų, tiek vidaus produktų atveju. PADKM yra klimato priemonė, kuria turėtų būti remiamas pasaulinio išmetamo ŠESD kiekio mažinimas ir užkertamas kelias anglies dioksido nutekėjimo rizikai, kartu užtikrinant suderinamumą su Pasaulio prekybos organizacijos teise;
- (16) šis reglamentas turėtų būti taikomas į Sąjungos muitų teritoriją iš trečiųjų valstybių importuojamoms prekėms, išskyrus atvejus, kai jų gamybai jau buvo pritaikyta ES ATLPS, taikoma trečiosioms šalims arba teritorijoms, arba su ES ATLPS visiškai susieta anglies dioksido apmokestinimo sistema;
- (17) siekiant užtikrinti, kad perėjimą prie neutralaus anglies dioksido poveikio ekonomikos nuolat lydėtų ekonominė ir socialinė sanglauda, ateityje persvarstant šį reglamentą reikėtų atsižvelgti į atokiausių regionų, nurodytų SESV 349 straipsnyje, taip pat salų valstybių, kurios yra Sąjungos muitų teritorijos dalis, ypatumus ir ribotas galimybes, nepakenkiant Sąjungos teisinės tvarkos, įskaitant vidaus rinką ir bendrą politiką, vientisumui ir darnai;

- (18) siekiant užkirsti kelią anglies dioksido nutekėjimo jūroje esančiuose įrenginiuose rizikai, šis reglamentas turėtų būti taikomas prekėms arba pagal laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą iš tų prekių perdirbtiems produktams, įvežamiems į dirbtinę salą, stacionarią ar plūduriuojančią struktūrą ar bet kurią kitą valstybės narės kontinentiniame šelfe arba išskirtinėje ekonominėje zonoje esančią struktūrą, kai tas kontinentinis šelfas arba išskirtinė ekonominė zona yra šalia Sąjungos muitų teritorijos. Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai nustatyti išsamias PADKM taikymo tokioms prekėms sąlygas;

- (19) išmetamosios ŠESD, kurioms turėtų būti taikomas PADKM, turėtų būti išmetamosios ŠESD, kurioms taikomas Direktyvoje 2003/87/EB I priedas, t. y. anglies dioksidas (CO₂) ir atitinkamais atvejais azoto suboksidas bei perfluorangliavandeniliai. PADKM iš pradžių turėtų būti taikomas gaminant prekes tiesiogiai išmetamam tų ŠESD kiekiui iki prekių importo į Sąjungos muitų teritoriją, kad šis mechanizmas atitiktų ES ATLPS taikymo sritį, tokiu būdu siekiant užtikrinti suderinamumą. PADKM taip pat turėtų būti taikomas netiesioginiam ŠESD išmetimui. Toks netiesioginis ŠESD išmetimas yra dėl elektros energijos, naudojamos prekėms, kurioms taikomas šis reglamentas, gamybos atsirandantis ŠESD išmetimas. Įtraukus netiesioginį ŠESD išmetimą būtų dar labiau padidintas PADKM aplinkosauginis veiksmingumas ir jo užmojis prisidėti prie kovos su klimato kaita. Tačiau į netiesioginį ŠESD išmetimą neturėtų būti iš pradžių atsižvelgiama kalbant apie prekes, kurioms Sąjungoje taikomos finansinės priemonės, kompensuojančios dėl netiesioginio išmetimo patiriamas išlaidas, kurios atsiranda į elektros energijos kainą įtraukiant su išmetamu ŠESD kiekiu susijusias išlaidas. Tokios prekės nurodytos šio reglamento II priede. PADKM taikymo srities aspektu turėtų būti tinkamai atsižvelgta į būsimas Direktyvoje 2003/87/EB nustatytos ES ATLPS peržiūras, visų pirma netiesioginių išlaidų kompensavimo priemonių peržiūrą. Pereinamuoju laikotarpiu duomenys turėtų būti renkami siekiant tiksliau apibrėžti netiesiogiai išmetamo ŠESD kiekio apskaičiavimo metodiką. Tokia metodika turėtų būti atsižvelgiama į šio reglamento I priede išvardytų prekių gamybai suvartotą elektros energijos kiekį, taip pat kilmės šalį, gamybos šaltinį ir su šia elektros energija susijusius išmetamo teršalų kiekio faktorius. Konkreti metodika turėtų būti išsamiau apibrėžta, kad būtų pasiektas tinkamiausias būdas užkirsti kelią anglies dioksido nutekėjimui ir užtikrinti PADKM aplinkosauginį naudingumą;

- (20) ES ATLPS ir PADKM turi bendrą tikslą – apmokestinti išmetamą ŠESD kiekį, kuris būdingas tiems patiems sektoriams ir prekėms, naudojant specialius leidimus arba sertifikatus. Abi sistemos yra reguliuojamojo pobūdžio ir pagrįstos poreikiu sumažinti išmetamą ŠESD kiekį pagal Sąjungos teisėje iškeltą privalomą aplinkos tikslą, nustatytą Reglamente (ES) 2021/1119, t. y., ne vėliau kaip 2030 m. Sąjungos grynąjį išmetamą ŠESD kiekį sumažinti bent 55 %, palyginti su 1990 m. lygiu, ir tikslą ne vėliau kaip 2050 m. užtikrinti visos ekonomikos poveikio klimatui neutralumą;
- (21) nors pagal ES ATLPS nustatomas bendras išduotų apyvartinių taršos leidimų skaičius (didžiausio leidžiamo išmetamo ŠESD kiekio nustatymas, toliau – didžiausio ŠESD kiekio nustatymas), kiek tai susiję su išmetamu ŠESD kiekiu vykdant į šią sistemą įtrauktą veiklą, ir leidžiama prekiauti apyvartiniais taršos leidimais (didžiausio leidžiamo išmetamo ŠESD kiekio nustatymo ir leidimų prekybos sistema, toliau – didžiausio ŠESD kiekio nustatymo ir prekybos sistema), PADKM neturėtų būti nustatyta kiekybinių importo apribojimų, kad nebūtų ribojami prekybos srautai. Be to, ES ATLPS taikoma Sąjungoje veikiantiems įrenginiams, o PADKM turėtų būti taikomas tam tikroms į Sąjungos muitų teritoriją importuojamoms prekėms;

- (22) palyginti su ES ATLPS, PADKM sistema pasižymi tam tikromis išskirtinėmis savybėmis, įskaitant PADKM sertifikatų kainos apskaičiavimą, prekybos PADKM sertifikatais galimybes ir sertifikatų galiojimo laikotarpį. Šios savybės reikalingos dėl būtinybės išsaugoti PADKM, kaip anglies dioksido nutekėjimui kelią ilginiui užkertančios priemonės, veiksmingumą. Tos savybės taip pat užtikrina, kad šios PADKM sistemos valdymas nebūtų pernelyg sudėtingas dėl veiklos vykdytojams nustatomų pareigų ir dėl reikalingų administravimo išteklių, ir kartu būtų išlaikytas ES ATLPS lygiavertis lankstumas, suteikiamas veiklos vykdytojams. Užtikrinti tokią pusiausvyrą ypač svarbu turint omenyje susijusias mažąsias ir vidutines įmones (MVI);
- (23) kad būtų užtikrintas PADKM kaip anglies dioksido nutekėjimo prevencijos priemonės veiksmingumas, jis turi tiksliai atspindėti ES ATLPS kainą. Į rinką išleistų ES ATLPS leidimų kaina rinkoje nustatoma aukcionuose, todėl PADKM sertifikatų kaina turėtų logiškai atspindėti tokių aukcionų kainą pagal kiekvieną savaitę apskaičiuojamus vidurkius. Tokios vidutinės savaitės kainos tiksliai atspindi ES ATLPS kainų svyravimus ir suteikia pagrįstą maržą importuotojams, kad jie galėtų pasinaudoti ES ATLPS kainų pokyčiais, o kartu padeda administracinėms institucijoms išlaikyti šios sistemos kontrolę;

- (24) taikant ES ATLPS, didžiausio kiekio nustatymas lemia apyvartinių taršos leidimų pasiūlą ir suteikia aiškumo dėl didžiausio galimo išmetamo ŠESD kiekio. Anglies dioksido kainą lemia šios pasiūlos ir rinkos paklausos pusiausvyra. Trūkumas yra būtinas norint sukurti kainą pagrįstas paskatas. Šiuo reglamentu neketinama nustatyti didžiausio kiekio, kiek tai susiję su PADKM sertifikatu, kuriuos gali gauti importuotojai, skaičiumi, todėl, jei importuotojai turėtų galimybę perkelti PADKM sertifikatus ir jais prekiauti, galėtų susiklostyti tokia padėtis, kai PADKM sertifikatų kaina nebeatspindėtų ES ATLPS kainos raidos. Dėl tokios padėties susilpnėtų paskata mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro, o tai sudarytų palankias sąlygas anglies dioksidui nutekėti ir pakenktų bendram PADKM klimato tikslui. Dėl to veiklos vykdytojams iš skirtingų šalių taip pat galėtų tekti mokėti skirtingas kainas. Todėl galimybių prekiauti PADKM sertifikatais ir juos perkelti apribojimas pateisinamas poreikiu nekenkti PADKM veiksmingumui ir klimato tikslui bei užtikrinti vienodas sąlygas veiklos vykdytojams iš skirtingų šalių. Tačiau, siekiant išlaikyti importuotojų galimybę optimizuoti sąnaudas, šiame reglamente turėtų būti numatyta sistema, pagal kurią valdžios institucijos galėtų iš importuotojų perpirkti tam tikrą perteklinių sertifikatų kiekį. Toks kiekis turėtų būti nustatomas toks, kad sertifikatų galiojimo laikotarpiu importuotojams būtų suteikta pagrįsta marža, suteikianti galimybę jiems taikyti sverto efektą savo sąnaudoms, ir kartu išliktų bendras kainų pokyčių poveikis galutinei kainai, tokiu būdu išlaikant aplinkosauginį PADKM tikslą;

- (25) atsižvelgiant į tai, kad PADKM būtų taikomas į Sąjungos muitų teritoriją importuojamoms prekėms, o ne įrenginiams, pagal PADKM taip pat reikėtų taikyti tam tikrus pritaikymus ir supaprastinimus. Vienas iš tokių supaprastinimų turėtų būti paprastos ir prieinamos deklaratyvios sistemos, pagal kurią importuotojai praneša bendrą patikrintą per tam tikrus kalendorinius metus importuotoms prekėms būdingą išmetamą ŠESD kiekį, nustatymas. Siekiant išvengti potencialių kliūčių, kurių gali atsirasti dėl akredituotiems tikrintojams pagal šį reglamentą ir Direktyvą 2003/87/EB nustatytų pareigų, taip pat turėtų būti taikomi kitokie terminai nei taikomi ES ATLPS atitikties ciklui;
- (26) valstybės narės turėtų skirti baudas už šio reglamento pažeidimus ir užtikrinti, kad šios baudos būtų taikomos. Konkrečiau, baudos už tai, kad įgaliotasis PADKM deklarantas neatsisako PADKM sertifikatų, dydis turėtų būti identiškas sumai pagal Direktyvos 2003/87/EB 16 straipsnio 3 ir 4 dalis. Tačiau, kai prekes į Sąjungą įveža asmuo, kuris nėra įgaliotasis PADKM deklarantas, nesilaikydamas šiame reglamente nustatytų pareigų, šios baudos turėtų būti didesnės, kad jos būtų veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos, atsižvelgiant taip pat ir į tai, kad toks asmuo nėra įpareigotas atsisakyti PADKM sertifikatų. Baudų skyrimas pagal šį reglamentą nedaro poveikio baudoms, kurios gali būti skirtos pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę už kitų atitinkamų pareigų pažeidimus, ypač muitinės taisyklių pažeidimus;

- (27) ES ATLPS taikoma tam tikriems gamybos procesams ir veiklai, o PADKM turėtų būti taikomas atitinkamų prekių importui. Tam reikia aiškiai identifikuoti importuojamas prekes, t. y. nurodyti jų klasifikaciją Kombinuotojoje nomenklatūroje (toliau – KN), kaip nustatyta Tarybos reglamente (EEB) Nr. 2658/87¹, ir susieti su būdingu išmetamu ŠESD kiekiu;
- (28) į PADKM įtrauktos prekės arba perdirbti produktai turėtų atitikti veiklą, kuriai taikoma ES ATLPS, nes ši sistema pagrįsta kiekybiniais ir kokybiniais kriterijais, susietais su Direktyvoje 2003/87/EB nustatytu aplinkos tikslu, ir yra išsamiausia išmetamo ŠESD kiekio reguliavimo sistema Sąjungoje;
- (29) nustatčius PADKM taikymo sritį, atspindinčią veiklą, kuriai taikoma ES ATLPS, taip pat būtų padedama užtikrinti, kad importuojamiems produktams taikomos sąlygos būtų ne mažiau palankios nei sąlygos, taikomos panašioms vietinės kilmės produktams;
- (30) nors galutinis PADKM tikslas – kad jis būtų taikomas daugeliui įvairių produktų, būtų racionalu pradėti nuo tam tikro skaičiaus atrinktų sektorių, kurie pasižymi palyginti vienarūšėmis prekėmis ir kuriems būdinga anglies dioksido nutekėjimo rizika. Sąjungos sektoriai, kuriems būdinga anglies dioksido nutekėjimo rizika, išvardyti Komisijos deleguotajame sprendime (ES) 2019/708²;

¹ 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo (OL L 256, 1987 9 7, p. 1).

² 2019 m. vasario 15 d. Komisijos deleguotasis sprendimas (ES) 2019/708, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB papildoma nustatytu 2021–2030 m. sektorių ir pasektorių, kuriems būdinga anglies dioksido nutekėjimo rizika, sąrašu (OL L 120, 2019 5 8, p. 20).

- (31) prekės, kurioms turėtų būti taikomas šis reglamentas, turėtų būti atrenkamos atidžiai išanalizavus jų aktualumą pagal bendrą išmetamą ŠESD kiekį ir jų keliamą anglies dioksido nutekėjimo riziką atitinkamuose ES ATLPS sektoriuose, kartu apribojant sudėtingumą ir administravimo našta atitinkamiems veiklos vykdytojams. Visų pirma atranka turėtų būti atliekama atsižvelgiant į pagrindines medžiagas ir pagrindinius produktus, kuriems taikoma ES ATLPS, siekiant užtikrinti, kad į Sąjungą importuojamų produktų, pasižyminčiu dideliu taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumu, būdingam išmetamam ŠESD kiekiui būtų taikoma tokia pati anglies dioksido kaina, kaip ir Sąjungos produktams, ir siekiant sumažinti anglies dioksido nutekėjimo riziką. Svarbūs atrankos siaurinimo kriterijai turėtų būti šie: pirma, sektorių svarba išmetamo teršalų kiekio atžvilgiu, t. y. ar sektorius vertinant bendrai yra vienas didžiausių ŠESD skleidėjų; antra, ar sektorius susiduria su didele anglies dioksido nutekėjimo rizika, kaip apibrėžta Direktyvoje 2003/87/EB; trečia, būtinybė rasti pusiausvyrą tarp plataus produktų spektro pagal išmetamą ŠESD kiekį bei poreikio apriboti sudėtingumą ir administravimo našta;
- (32) taikant pirmąjį kriterijų, būtų galima įtraukti šiuos pramonės sektorius pagal jų bendrą išmetamą ŠESD kiekį: geležies ir plieno pramonę, naftos perdirbimo gamyklas, cemento, aliuminio, pagrindinių organinių cheminių medžiagų, vandenilio ir trąšų pramonę;

- (33) tačiau dėl savo ypatumų tam tikri sektoriai, nurodyti Deleguotajame sprendime (ES) 2019/708, šiame etape neturėtų būti įtraukti į šį reglamentą;
- (34) visų pirma į šį reglamentą dėl techninių apribojimų, kurie šio reglamento priėmimo metu neleidžia aiškiai apibrėžti tokioms importuojamoms prekėms būdingo išmetamo ŠESD kiekio, neturėtų būti įtraukta organinių cheminių medžiagų pramonė. Pagrindinis šių prekių parametras yra ES ATLPS taikomas lyginamasis standartas, kuris neleidžia vienareikšmiškai priskirti atskiroms importuojamoms prekėms būdingo išmetamo ŠESD kiekio. Tikslesniam organinių cheminių medžiagų priskyrimui reikia daugiau duomenų ir platesnės analizės;
- (35) panašūs techniniai apribojimai galioja ir naftos perdirbimo gamykloms, kurių atskiriems produktams neįmanoma vienareikšmiškai priskirti išmetamų ŠESD kiekių. Be to, atitinkamas ES ATLPS lyginamasis standartas yra tiesiogiai susijęs ne su konkrečiais produktais, pavyzdžiui, benzinu, dyzelinu ar žibalu, bet su visa perdirbimo gamyklos produkcija;
- (36) aliuminio produktai turėtų būti įtraukti į PADKM, nes jie kelia labai didelę anglies dioksido nutekėjimo riziką. Be to, kai kuriose pramonės srityse jie tiesiogiai konkuruoja su plieno produktais, nes jų savybės labai panašios į plieno produktų savybes;

- (37) šio reglamento priėmimo metu vandenilio į Sąjungą importuojama palyginti nedaug. Tačiau numatoma, kad ši padėtis ateinančiais metais ženkliai pasikeis, nes Sąjungos pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinyje skatinama naudoti vandenilį iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių. Siekiant sumažinti visos pramonės priklausomybę nuo iškastinio kuro, padidės vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių paklausa ir dėl to atsiras neintegruotų gamybos procesų, susijusių su galutinės grandies produktais, kuriuose vandenilis yra medžiagos pirmtakas. Vandenilio įtraukimas į PADKM taikymo sritį yra tinkama priemonė toliau skatinti priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą naudojant vandenilį;
- (38) tam tikri produktai turėtų būti atitinkamai įtraukti į PADKM taikymo sritį nepaisant to, kad jiems būdingas išmetamas ŠESD kiekis gamybos proceso metu yra mažas, nes jų neįtraukimas padidintų tikimybę, kad PADKM taikymas plieno produktams bus apeinamas perorientuojant prekybos pobūdį į galutinės grandies produktus;
- (39) ir priešingai, šis reglamentas neturėtų būti iš pradžių taikomas tam tikriems produktams, kuriuos gaminant išmetamas ŠESD kiekis nereikšmingas, pvz., juodųjų metalų laužui, tam tikriems ferolydiniams ir tam tikroms trąšoms ;

- (40) šis reglamentas turėtų apimti elektros energijos importą, nes šiame sektoriuje išmetama 30 % viso Sąjungoje išmetamo ŠESD kiekio. Didesnis Sąjungos užmojis klimato srityje padidintų skirtumą tarp Sąjungos ir trečiųjų valstybių elektros energijos gamintojams tenkančių išlaidų dėl išmetamo anglies dioksido. Toks atotrūkis ir tolesnė Sąjungos elektros energijos tinklų prijungimo prie kaimyninių šalių tinklų plėtra didintų anglies dioksido nutekėjimo riziką dėl padidėjusio elektros energijos, kurios didelė dalis gamina anglimis kūrenamose elektrinėse, importo;
- (41) siekiant išvengti per didelės administracinės naštos kompetentingoms nacionalinėms administracijoms ir importuotojams, tikslinga nurodyti ribotą skaičių atvejų, kuriais pagal šį reglamentą nustatytos pareigos nebūtų taikomos. Vis dėlto ta *de minimis* nuostata nedaro poveikio tolesniam pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę priimtų nuostatų, kurios yra būtinos siekiant užtikrinti, kad būtų vykdomos pagal šį reglamentą nustatytos pareigos ir ypač muitinės teisės aktai, įskaitant dėl sukčiavimo prevencijos, taikymui;
- (42) kadangi prekių, kurioms taikomas šis reglamentas, importuotojai neturėtų vykdyti savo pareigų pagal šį reglamentą importo metu, turėtų būti taikomos specialios administracinės priemonės, kuriomis būtų užtikrinta, kad šios pareigos būtų įvykdytos vėliau. Todėl importuotojams turėtų būti suteikta teisė į šios reglamento taikymo sritį patenkančias prekes importuoti tik gavus kompetentingos institucijos leidimą;

- (43) muitinė neturėtų leisti importuoti prekių jokiam kitam asmeniui, išskyrus įgaliotąjį PADKM deklarantą. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013¹ 46 ir 48 straipsnius muitinė turi teisę tikrinti prekes, be kita ko, kad nustatytų įgaliotojo PADKM deklaranto tapatybę, aštuonženklį KN kodą, importuojamų prekių kiekį ir kilmės šalį, deklaracijos pateikimo datą ir muitinės procedūrą. Komisija turėtų atsižvelgti į su PADKM susijusią riziką nustatydamą bendrus rizikos kriterijus ir standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 50 straipsnį;
- (44) pereinamuoju laikotarpiu muitinė turėtų informuoti muitinės deklarantus apie pareigą pateikti informaciją, kad, kai taikytina, būtų prisidedama prie informacijos rinkimo ir informuotumo apie poreikį prašyti suteikti įgaliotojų PADKM deklarantų statusą. Tokią informaciją muitinė turėtų pateikti tinkamu būdu, siekdama užtikrinti, kad muitinės deklarantai būtų informuoti apie tokią pareigą;

¹ 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (OL L 269, 2013 10 10, p. 1).

- (45) PADKM turėtų būti pagrįstas deklaratyvia sistema, pagal kurią įgaliotasis PADKM deklarantas, kuris galėtų atstovauti daugiau nei vienam importuotojui, kasmet teiktų į Sąjungos muitų teritoriją importuotoms prekėms būdingo išmetamo ŠESD kiekio deklaraciją ir atsisakytų tam tikro skaičiaus PADKM sertifikatų, atitinkančių tą deklaruotą išmetamą ŠESD kiekį. Pirmoji PADKM deklaracija dėl 2026 kalendorinių metų turėtų būti pateikta ne vėliau kaip 2027 m. gegužės 31 d.;
- (46) įgaliotajam PADKM deklarantui turėtų būti leidžiama teikti prašymą sumažinti atsisakytinų PADKM sertifikatų skaičių, atsižvelgiant į kilmės šalyje faktiškai jau sumokėtą anglies dioksido kainą už būdingąjį išmestą ŠESD kiekį;
- (47) deklaruojamą būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį turėtų patikrinti asmuo, kurį akreditavo nacionalinė akreditacijos įstaiga, paskirta pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 765/2008¹ arba pagal Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2018/2067²;

¹ 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 765/2008, nustatantis akreditavimo reikalavimus ir panaikinantį Reglamentą (EEB) Nr. 339/93 (OL L 218, 2008 8 13, p. 30).

² 2018 m. gruodžio 19 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/2067 dėl duomenų patikros ir tikrintojų akreditavimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB (OL L 334, 2018 12 31, p. 94).

- (48) PADKM turėtų sudaryti sąlygas trečiųjų valstybių gamybos įrenginių veiklos vykdytojams registruotis PADKM registre ir leisti įgaliotiesiems PADKM deklarantams susipažinti su patikrintu tų veiklos vykdytojų gaminamoms prekėms būdingu išmetamu ŠESD kiekiu. Veiklos vykdytojas turėtų galėti pasirinkti, kad jo vardas, pavardė (pavadinimas), adresas ir kontaktiniai duomenys PADKM registre nebūtų prieinami viešai;
- (49) PADKM sertifikatai skirtųsi nuo ES ATLPS leidimų, kurių esminė savybė yra kasdienis pardavimas aukcionuose. Dėl būtinybės nustatyti aiškią PADKM sertifikatų kainą kasdienis kainos skelbimas veiklos vykdytojams taptų pernelyg sudėtingas ir klaidinantis, nes dienos kainos gali pasikeisti vos jas paskelbus. PADKM kainų skelbimas kas savaitę tiksliau atspindėtų į rinką išleistų ES ATLPS leidimų kainų tendencijas ir padėtų siekti to paties klimato tikslo. Todėl PADKM sertifikatų kaina turėtų būti apskaičiuojama ilgesniam laikotarpiui (t. y., kas savaitę) nei nustatyta ES ATLPS (t. y., kiekvieną dieną). Pareiga apskaičiuoti ir paskelbti šią vidutinę kainą turėtų tekti Komisijai;

- (50) siekiant įgaliotiesiems PADKM deklaratams suteikti lankstumo vykdyti savo pareigas pagal šį reglamentą ir suteikti jiems galimybę pasinaudoti ES ATLPS leidimų kainų svyravimais, PADKM sertifikatai turėtų galioti ribotą laikotarpį nuo jų įsigijimo dienos. Įgaliotajam PADKM deklaratui turėtų būti leidžiama perparduoti dalį perteklinių sertifikatų. Tam, kad galėtų atsisakyti PADKM sertifikatų, įgaliotasis PADKM deklarantas turėtų sukaupti per metus reikalaujamų sertifikatų skaičių, atitinkantį kiekvieno ketvirčio pabaigoje nustatytas ribas;
- (51) šiek tiek kitokią elektros energijai taikomo PADKM struktūrą pateisina elektros kaip produkto fizikinės savybės, palyginti su kitomis prekėmis. Numatytosios vertės turėtų būti naudojamos aiškiai nustatytais sąlygomis, o įgaliotiesiems PADKM deklaratams turėtų būti suteikta galimybė teikti prašymą dėl su šiuo reglamentu susijusių jų pareigų nustatymo pagal faktinį išmetamą ŠESD kiekį. Prekyba elektros energija skiriasi nuo prekybos kitomis prekėmis, visų pirma dėl to, kad ją prekiaujama per tarpusavyje sujungtus elektros tinklus, naudojant elektros biržas ir specifines prekybos formas. Rinkų susiejimas yra stipriai reguliuojama prekybos elektros energija forma, leidžianti kaupti visos Sąjungos pirkimo ir pardavimo kainas;

- (52) siekiant išvengti reikalavimų apėjimo rizikos ir pagerinti galimybę atsekti faktinį dėl elektros energijos importo ir jos naudojimo prekėms išmetamą CO₂ kiekį, faktinio išmetamo ŠESD kiekio apskaičiavimas turėtų būti leidžiamas tik taikant tam tikras griežtas sąlygas. Visų pirma turėtų būti privaloma įrodyti tvirtą paskirstyto jungiamųjų linijų pralaidumo priskyrimą ir tiesioginį sutartinį ryšį tarp pirkėjo ir atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos gamintojo arba tarp pirkėjo ir elektros energijos, kurią gaminant išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis už numatytąją vertę, gamintojo;
- (53) siekdama sumažinti anglies dioksido nutekėjimo riziką, Komisija turėtų imtis veiksmų, kad išspręstų apėjimo praktikos problemą. Komisija turėtų įvertinti tokio apėjimo riziką visuose sektoriuose, kuriems taikomas šis reglamentas;
- (54) Tarybos sprendimu 2006/500/EB¹ sudarytos Energijos bendrijos sutarties šalys ir asociacijos susitarimų, įskaitant išsamias ir visapusiškas laisvosios prekybos erdves, šalys yra įsipareigojusios vykdyti priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo procesus, dėl kurių ilgainiui jos turėtų priimti anglies dioksido apmokestinimo mechanizmus, tokius pačius kaip ES ATLPS arba į juos panašius, arba prisijungti prie ES ATLPS;

¹ 2006 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimas 2006/500/EB dėl Energijos bendrijos sutarties sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 198, 2006 7 20, p. 15).

- (55) trečiųjų valstybių integravimas į Sąjungos elektros energijos rinką toms šalims yra svarbus veiksnys sparčiau pereiti prie energetikos sistemų, kuriose didelę dalį sudaro atsinaujinančiųjų išteklių energija. Komisijos reglamente (ES) 2015/1222 nustatytas elektros energijos rinkų susiejimas¹ leidžia trečiosioms šalims geriau integruoti elektros energiją iš atsinaujinančių energijos išteklių į elektros energijos rinką, veiksmingai vykdyti tokios elektros energijos mainus platesnėje teritorijoje, užtikrinti pusiausvyrą tarp pasiūlos bei paklausos ir didesnės Sąjungos rinkos ir sumažinti savo elektros energijos gamybos keliamos taršos anglies dioksidu intensyvumą. Trečiųjų valstybių integravimas į Sąjungos elektros energijos rinką taip pat prisideda prie elektros energijos tiekimo tose šalyse ir kaimyninėse valstybėse narėse saugumo;

¹ 2015 m. liepos 24 d. Komisijos reglamentas (ES) 2015/1222, kuriuo nustatomos pralaidumo paskirstymo ir perkrovos valdymo gairės (OL L 197, 2015 7 25, p. 24).

- (56) trečiųjų valstybių elektros energijos rinkas glaudžiai integravus į Sąjungos elektros energijos rinką pasitelkiant rinkų susiejimą, turėtų būti rasti techniniai sprendimai, kaip užtikrinti PADKM taikymą iš tokių valstybių į Sąjungos muitų teritoriją eksportuojamai elektros energijai. Jei techninių sprendimų rasti nepavyktų, trečiosioms šalims, kurių rinkos yra susietos su Sąjungos rinka, PADKM išimties tvarka turėtų būti netaikomas ribotą laiką iki 2030 m. ir tik elektros energijos eksportui – su sąlyga, kad bus tenkinamos tam tikros sąlygos. Tačiau tos trečiosios valstybės turėtų parengti veiksmų gaires ir įsipareigoti įgyvendinti anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą, pagal kurį numatoma ES ATLPS kainai lygiavertė kaina, ir įsipareigoti ne vėliau kaip iki 2050 m. pasiekti anglies dioksido poveikio neutralumą, taip pat suderinti savo teisės aktus su Sąjungos teisės aktais aplinkos, klimato, konkurencijos ir energetikos srityse. Tokia išimtis turėtų būti panaikinta bet kuriuo metu, jei yra priežasčių manyti, kad atitinkama šalis nevykdo savo įsipareigojimų arba iki 2030 m. nepriėmė apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos, kuri būtų lygiavertė ES ATLPS;
- (57) pereinamojo laikotarpio nuostatos turėtų būti taikomos ribotą laikotarpį. Tuo tikslu PADKM turėtų būti taikomas be finansinio koregavimo, kad būtų galima palengvinti sklandų jo įvedimą, tokiu būdu sumažinant prekybą trikdančio poveikio riziką. Importuotojai turėtų kas ketvirtį teikti informaciją apie ankstesnį kalendorinių metų ketvirtį importuotoms prekėms būdingą išmetamą ŠESD kiekį, išsamiai nurodydami tiesiogiai ir netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį bei užsienyje faktiškai sumokėtą anglies dioksido kainą. Paskutinė PADKM ataskaita, teiktina paskutiniam 2025 m. ketvirčiui, turėtų būti pateikta ne vėliau kaip 2026 m. sausio 31 d.;

- (58) siekdama palengvinti ir užtikrinti tinkamą PADKM veikimą, Komisija turėtų padėti kompetentingoms institucijoms vykdyti savo funkcijas ir pareigas pagal šį reglamentą. Komisija turėtų koordinuoti veiksmus, skelbti gaires ir remti keitimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais;
- (59) siekdama, kad šis reglamentas būtų taikomas ekonomiškai efektyviai, Komisija turėtų valdyti PADKM registrą, kuriame būtų duomenys apie įgaliotuosius PADKM deklarantus, veiklos vykdytojus ir įrenginius trečiosiose valstybėse;
- (60) turėtų būti sukurta bendra centrinė PADKM sertifikatų pardavimo ir atpirkimo platforma. Siekdama prižiūrėti sandorius bendroje centrinėje platformoje, Komisija turėtų sudaryti palankesnes sąlygas kompetentingoms institucijoms tarpusavyje ir su Komisija keistis informacija ir bendradarbiauti. Be to, turėtų būti nustatytas spartus informacijos srautas tarp bendros centrinės platformos ir PADKM registro;
- (61) siekdama prisidėti prie veiksmingo šio reglamento taikymo, Komisija turėtų vykdyti rizika grindžiamą kontrolę ir atitinkamai peržiūrėti PADKM deklaracijų turinį;

- (62) siekdama toliau sudaryti sąlygas vienodai taikyti šį reglamentą, Komisija, remdamasi PADKM deklaracijų peržiūra, turėtų kompetentingoms institucijoms kaip pirminį indėlį pateikti savo skaičiavimus, susijusius su atsisakytiniais PADKM sertifikatais. Toks pirminis indėlis turėtų būti teikiamas tik orientaciniais tikslais ir nedarant poveikio galutiniam apskaičiavimui, kurį turi atlikti kompetentinga institucija. Visų pirma neturėtų būti galima apskųsti šio Komisijos pateikto pirminio indėlio ar imtis dėl jo kitų taisomųjų priemonių;
- (63) valstybės narės taip pat turėtų turėti galimybę vykdymo užtikrinimo tikslais atlikti atskirų PADKM deklaracijų peržiūras. Atskirų PADKM deklaracijų peržiūros išvados turėtų būti dalijamasi su Komisija. Tos išvados taip pat turėtų būti pateiktos kitoms kompetentingoms institucijoms per PADKM registrą;
- (64) valstybės narės turėtų būti atsakingos už teisingą pajamų, gaunamų taikant šį reglamentą, nustatymą ir surinkimą;

- (65) Komisija turėtų reguliariai vertinti šio reglamento taikymą ir pateikti ataskaitas Europos Parlamentui ir Tarybai. Šiose Komisijos ataskaitose ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas galimybėms sustiprinti klimato srities veiksmus, kurių tikslas – ne vėliau kaip iki 2050 m. pereiti prie neutralaus poveikio klimatui Sąjungos. Teikdama tas ataskaitas Komisija turėtų kuo greičiau surinkti informaciją, būtiną siekiant toliau išplėsti šio reglamento taikymo sritį, kad į ją būtų įtrauktas būdingasis netiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis II priede išvardytose prekėse, taip pat kitos prekės ir paslaugos, kurioms gali kilti anglies dioksido nutekėjimo rizika, pavyzdžiui, galutinės grandies produktus, ir turėtų parengti būdingojo išmetamo ŠESD kiekio apskaičiavimo metodus, pagrįstus aplinkosauginio pėdsako metodais, kaip nustatyta Komisijos rekomendacijoje 2013/179/ES¹. Šiose ataskaitose taip pat turėtų būti pateikiamas PADKM poveikio anglies dioksido nutekėjimui, be kita ko, kiek tai susiję su eksportu, ir jo ekonominio, socialinio ir teritorinio poveikio visoje Sąjungoje vertinimas, atsižvelgiant taip pat ir į atokiausių regionų, nurodytų SESV 349 straipsnyje, ir salų valstybių, kaip Sąjungos muitų teritorijos dalies, ypatumus ir ribotas galimybes;

¹ 2013 m. balandžio 9 d. Komisijos rekomendacija 2013/179/ES dėl produktų ir organizacijų gyvavimo ciklo aplinkosauginio veiksmingumo matavimo ir pranešimo apie jį bendrų metodų taikymo (OL L 124, 2013 5 4, p. 1).

- (66) Komisija turėtų stebėti šio reglamento apėjimo praktiką ir spręsti šią problemą, be kita ko, tais atvejais, kai veiklos vykdytojai gali šiek tiek pakeisti savo prekes nepakeisdami jų esminių savybių arba dirbtinai suskaidyti siuntas, kad išvengtų šiame reglamente nustatytų pareigų vykdymo. Taip pat turėtų būti stebimi atvejai, kai prekės siunčiamos į trečiąją valstybę ar regioną prieš jas importuojant į Sąjungos rinką, siekiant išvengti šiame reglamente nustatytų pareigų, arba kai trečiųjų valstybių veiklos vykdytojai eksportuoja į Sąjungą mažesnio taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumo produktus, o didesnio taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumo produktus palieka kitoms rinkoms, kai eksportuotojai ar gamintojai reorganizuoja pardavimo ir gamybos būdus ir kanalus arba kai vykdoma bet kokia kita dvejopos gamybos ir dvejopo pardavimo praktika, siekiant išvengti šiame reglamente nustatytų pareigų;
- (67) visapusiškai laikantis šiame reglamente nustatytų principų, pastangų išplėsti šio reglamento taikymo sritį tikslas turėtų būti iki 2030 m. įtraukti visus sektorius, kuriems taikoma Direktyva 2003/87/EB. Todėl Komisija, peržiūrėdama ir vertindama šio reglamento taikymą, turėtų atsižvelgti į šį tvarkaraštį kaip į atskaitos tašką ir teikti pirmenybę tam, kad į šio reglamento taikymo sritį būtų įtrauktas išmetamas ŠESD kiekis, būdingas prekėms, kurių atveju kyla didžiausia anglies dioksido nutekėjimo rizika ir kurios pasižymi didžiausiu taršos anglies dioksidu intensyvumu, taip pat galutinės grandies produktams, kurių sudėtyje yra didelė bent vienos iš prekių, patenkančių į šio reglamento taikymo sritį, dalis. Jei Komisija nepateiks pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl tokio šio reglamento taikymo srities išplėtimo iki 2030 m., ji turėtų informuoti Europos Parlamentą ir Tarybą apie atitinkamas priežastis ir imtis būtinų veiksmų, kad būtų pasiektas tikslas kuo greičiau įtraukti visus sektorius, kuriems taikoma Direktyva 2003/87/EB;

- (68) praėjus dvejiems metams po pereinamojo laikotarpio pabaigos ir po to kas dvejus metus Komisija turėtų teikti šio reglamento taikymo ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai. Ataskaitų pateikimo terminai turėtų atitikti anglies dioksido rinkos veikimo tvarkaraščius, kaip numatyta pagal Direktyvos 2003/87/EB 10 straipsnio 5 dalį. Prie šių ataskaitų turėtų būti pridedamas PADKM poveikio vertinimas;
- (69) siekdama sudaryti sąlygas greitai ir veiksmingai reaguoti į nenumatytas, ypatingas ir neišprovokuotas aplinkybes, kurios turi destruktivių pasekmių vienos ar kelių trečiųjų valstybių, kurioms taikomas PADKM, ekonomikos ir pramonės infrastruktūrai, Komisija atitinkamai turėtų Europos Parlamentui ir Tarybai pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo iš dalies būtų keičiamas šis reglamentas. Tokiame pasiūlyme dėl teisėkūros procedūra priimamo akto turėtų būti nustatytos tinkamiausios priemonės atsižvelgiant į aplinkybes, su kuriomis susiduria trečioji valstybė ar šalys, kartu išsaugant šio reglamento tikslus. Šios priemonės turėtų būti taikomos ribotą laiką;
- (70) turėtų būti tęsiamas dialogas su trečiosiomis valstybėmis ir turėtų būti palikta erdvės bendradarbiavimui bei sprendimams, kurie įgyvendinimo metu, ypač pereinamuoju laikotarpiu, padėtų priimti konkrečius sprendimus dėl PADKM detalių;

- (71) laikydamasi Sąjungos tarptautinių įsipareigojimų Komisija turėtų stengtis lygiomis sąlygomis bendradarbiauti su trečiosiomis valstybėmis, kurių prekybai su Sąjunga šis reglamentas darys poveikį, siekiant ieškoti dialogo ir bendradarbiavimo galimybių įgyvendinant konkrečius PADKM elementus. Komisija taip pat turėtų išnagrinėti galimybę sudaryti susitarimus, pagal kuriuos būtų atsižvelgiama į trečiųjų valstybių anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą. Šiais tikslais Sąjunga turėtų teikti techninę pagalbą besivystančioms šalims ir mažiausiai išsivysčiusioms šalims, nurodytoms Jungtinių Tautų;
- (72) PADKM įgyvendinimui reikia numatyti bendradarbiavimą dvišaliu, daugiašaliu ir tarptautiniu lygmenimis su trečiosiomis valstybėmis. Tuo tikslu turėtų būti sukurtas šalių, naudojančių anglies dioksido apmokestinimo priemonės ar kitas panašias priemones, forumas (vadinamasis klimato klubas), siekiant skatinti plataus užmojo klimato politikos įgyvendinimą visose šalyse ir sudaryti sąlygas nustatyti pasaulinę anglies dioksido apmokestinimo sistemą. Klimato klubas turėtų būti grindžiamas atvirumo, savanoriškumo ir neišimtinumo principais ir vykdant jo veiklą turėtų būti visų pirma siekiama didelių klimato srities užmojų pagal Paryžiaus susitarimą. Klimato klubas galėtų veikti remiant daugiašalei tarptautinei organizacijai ir turėtų palengvinti atitinkamų priemonių, darančių poveikį išmetamo teršalų kiekio mažinimui, palyginimą ir, kai tinkama, koordinavimą. Klimato klubas taip pat turėtų padėti palyginti atitinkamas klimato srities priemones, užtikrindamas narių vykdomą klimato stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo kokybę ir suteikdamas galimybių Sąjungos ir jos prekybos partnerių bendradarbiavimui ir skaidrumui užtikrinti;

- (73) siekiant toliau remti Paryžiaus susitarimo tikslų įgyvendinimą trečiosiose valstybėse, pageidautina, kad Sąjunga per Sąjungos biudžetą toliau teiktų finansinę paramą klimato kaitos švelninimui ir prisitaikymui prie jos mažiausiai išsivysčiusiose šalyse, be kita ko, toms šalims dedant pastangas mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro ir pertvarkyti savo gamybos pramonę. Ta Sąjungos parama taip pat turėtų padėti sudaryti palankesnes sąlygas atitinkamoms pramonės šakoms prisitaikyti prie naujų reglamentavimo reikalavimų, kylančių iš šio reglamento;
- (74) PADKM tikslas – skatinti švaresnę gamybą, todėl Sąjunga yra pasirengusi bendradarbiauti su mažų ir vidutinių pajamų trečiosiomis valstybėmis ir paremti jų pastangas siekiant dekarbonizuoti savo gamybos pramonės sektorius, kaip Europos žaliojo kurso išorės aspekto dalį ir kaip numatyta pagal Paryžiaus susitarimą. Sąjunga turėtų toliau remti tas valstybės, visų pirma mažiausiai išsivysčiusias šalis, šiuo tikslu naudodama Sąjungos biudžeto lėšas, kad padėtų užtikrinti šių šalių prisitaikymą prie pagal šį reglamentą nustatytų pareigų. Sąjunga taip pat turėtų toliau remti klimato kaitos švelninimą ir prisitaikymą prie jos tose šalyse, be kita ko, joms dedant pastangas mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro ir pertvarkyti gamybos pramonę, neviršijant daugiametėje finansinėje programoje nustatytų viršutinių ribų ir Sąjungos teikiamos finansinės paramos, skirtos tarptautiniam kovos su klimato kaita finansavimui. Sąjunga siekia nustatyti naujus nuosavus išteklius, pagrįstus pajamomis iš prekybos PADKM sertifikatais;

- (75) šis reglamentas nedaro poveikio Europos Parlamento ir Tarybos reglamentams (ES) 2016/679¹ ir (ES) 2018/1725²;
- (76) veiksmingumo sumetimais šiam reglamentui turėtų būti *mutatis mutandis* taikomos Reglamento (EB) Nr. 515/97³ nuostatos;

¹ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

² 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

³ 1997 m. kovo 13 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 515/97 dėl valstybių narių administracinių institucijų tarpusavio pagalbos ir dėl pastarųjų bei Komisijos bendradarbiavimo, siekiant užtikrinti teisingą muitinės ir žemės ūkio teisės aktų taikymą (OL L 82, 1997 3 22, p. 1).

- (77) siekiant papildyti arba iš dalies pakeisti tam tikrus neesminius šio reglamento elementus, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus dėl:
- šio reglamento papildymo nustatant reikalavimus ir procedūras trečiosioms valstybėms ar teritorijoms, kurios buvo išbrauktos iš III priedo 2 punkte pateikto sąrašo, siekiant užtikrinti šio reglamento taikymą toms šalims ar teritorijoms, kiek tai susiję su elektros energija;
 - daliniu III priedo 1 arba 2 punkte išvardytų trečiųjų valstybių ir teritorijų sąrašo keitimu, įtraukiant šalis ar teritorijas į tą sąrašą, kad PADKM nebūtų taikomas trečiosioms šalims ar teritorijoms, visiškai integruotoms į ES ATLPS arba su ja susijusioms būsimų susitarimų atveju, arba išbraukiant trečiąsias valstybes ar teritorijas iš to sąrašo ir tokiu būdu įtraukiant jas į PADKM taikymo sritį, jei jos faktiškai netaiko ES ATLPS kainos už į Sąjungą eksportuojamas prekes;
 - šio reglamento papildymo nustatant tikrintojų akreditacijos, akredituotų tikrintojų kontrolės ir priežiūros, akreditacijos panaikinimo ir akreditacijos įstaigų tarpusavio pripažinimo ir tarpusavio vertinimo sąlygas;
 - šio reglamento papildymo išsamiau apibrėžiant PADKM sertifikatų pardavimo ir atpirkimo laiką, administravimą ir kitus aspektus ir

- dalinio I priede pateikto prekių sąrašo keitimo, tam tikromis aplinkybėmis įtraukiant šiek tiek pakeistas prekes, siekiant sustiprinti priemones, kuriomis kovojama su apėjimo praktika.

Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais¹. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

- (78) tokios konsultacijos turėtų būti vykdomos skaidriai ir gali apimti išankstines konsultacijas su suinteresuotaisiais subjektais, pavyzdžiui, kompetentingomis įstaigomis, pramonės (įskaitant MVI) atstovais, socialiniais partneriais, pavyzdžiui, profesinėmis sąjungomis, pilietinės visuomenės organizacijomis ir aplinkosaugos organizacijomis;

¹ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

- (79) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011¹;
- (80) Sąjungos finansiniai interesai turėtų būti apsaugoti proporcingomis priemonėmis viso išlaidų ciklo metu, įskaitant pažeidimų prevenciją, nustatymą ir tyrimą, prarastų, nepagrįstai išmokėtų ar neteisingai panaudotų lėšų susigrąžinimą ir atitinkamais atvejais administracines ir finansines baudas. Taigi PADKM turėtų būti grindžiamas tinkamais ir veiksmingais mechanizmais, kuriais būtų siekiama išvengti pajamų netekimo;
- (81) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. užkirsti kelią anglies dioksido nutekėjimui ir kartu sumažinti pasaulio mastu išmetamą anglies dioksido kiekį, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl veiksmo masto arba poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;

¹ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

- (82) siekiant sudaryti galimybes laiku priimti šiame reglamente numatytus deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus, šis reglamentas turėtų įsigalioti kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I skyrius

Dalykas, taikymo sritis ir terminų apibrėžtys

1 straipsnis

Dalykas

1. Šiuo reglamentu nustatomas pasienio anglies dioksido korekcinis mechanizmas (toliau – PADKM), skirtas I priede išvardytų prekių būdingojo išmetamo ŠESD kiekio problemai spręsti, kai šios prekės importuojamos į Sąjungos muitų teritoriją, siekiant užkirsti kelią anglies dioksido nutekėjimo rizikai, kartu mažinant pasaulio mastu išmetamą anglies dioksido kiekį ir remiant Paryžiaus susitarimo tikslų įgyvendinimą, taip pat kuriant paskatas mažinti išmetamą ŠESD kiekį trečiosiose valstybėse.
2. PADKM papildo Sąjungos ŠESD apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą, nustatytą pagal Direktyvą 2003/87/EB (toliau – ES ATLPS), – šiuo mechanizmu lygiaverčių taisyklių rinkinys taikomas šio reglamento 2 straipsnyje nurodytų prekių importui į Sąjungos muitų teritoriją.
3. PADKM sukurtas siekiant pakeisti pagal Direktyvą 2003/87/EB nustatytus mechanizmus, kad būtų užkirstas kelias anglies dioksido nutekėjimo rizikai, atsižvelgiant į tai, kiek ES ATLPS leidimų pagal tos direktyvos 10a straipsnį paskirstoma nemokamai.

2 straipsnis
Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas I priede nurodytoms prekėms, kurių kilmės šalis yra trečioji valstybė, kai tos prekės arba pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 256 straipsnyje nurodytą laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą iš tų prekių perdirbti produktai importuojami į Sąjungos muitų teritoriją.
2. Šis reglamentas taip pat taikomas šio reglamento I priede išvardytoms prekėms, kurių kilmės šalis yra trečioji valstybė, kai tos prekės arba pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 256 straipsnyje nurodytą laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą iš tų prekių gauti perdirbti produktai įvežami į šalia Sąjungos muitų teritorijos esančią dirbtinę salą, stacionarią ar plūduriuojančią struktūrą ar bet kurią kitą valstybės narės kontinentiniame šelfe arba išskirtinėje ekonominėje zonoje esančią struktūrą.

Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos išsamios PADKM taikymo tokioms prekėms sąlygos, ypač kiek tai susiję su sąvokomis, lygiavertėmis importo į Sąjungos muitų teritoriją ir išleidimo į laisvą apyvartą sąvokoms, procedūromis, susijusiomis su PADKM deklaracijos dėl tokių prekių pateikimu, ir atliktinu muitinės tikrinimu. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis šio reglamento 29 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

3. Nukrypstant nuo 1 ir 2 dalių, šis reglamentas netaikomas:
- a) šio reglamento I priede išvardytoms prekėms, importuojamoms į Sąjungos muitų teritoriją, jei tokių prekių tikroji vertė kiekvienoje siuntoje neviršija vertės, nustatytos nedidelės vertės prekėms, kaip nurodyta Tarybos reglamento (EB) Nr. 1186/2009¹ 23 straipsnyje;
 - b) prekėms, vežamoms iš trečiosios valstybės atvykstančių keliautojų asmeniniame bagaže, jei tokių prekių tikroji vertė kiekvienoje siuntoje neviršija vertės, nustatytos nedidelės vertės prekėms, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1186/2009 23 straipsnyje;
 - c) vykdant karinę veiklą gabenamoms arba naudojamoms prekėms, kaip numatyta pagal Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2015/2446² 1 straipsnio 49 punktą.
4. Nukrypstant nuo 1 ir 2 dalių, šis reglamentas netaikomas prekėms, kurių kilmės šalis yra viena iš III priedo 1 punkte išvardytų trečiųjų valstybių ir teritorijų.

¹ 2009 m. lapkričio 16 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1186/2009, nustatantis Bendrijos atleidimo nuo muitų sistemą (OL L 324, 2009 12 10, p. 23).

² 2015 m. liepos 28 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2015/2446, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013 papildomas išsamiomis taisyklėmis, kuriomis patikslinamos kai kurios Sąjungos muitinės kodekso nuostatos (OL L 343, 2015 12 29, p. 1).

5. Trečiosios valstybės importuotų prekių kilmės šalimis laikomos pagal nelengvatinės kilmės taisyklės, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 952/2013 59 straipsnyje.
6. Trečiosios valstybės ir teritorijos įtraukiamos į III priedo 1 punktą, jei jos tenkina visas šias sąlygas:
 - a) tai trečiajai valstybei arba teritorijai taikoma ES ATLPS arba ta trečioji valstybė arba teritorija su Sąjunga yra sudariusi susitarimą, kuriuo ES ATLPS visiškai susiejama su tos trečiosios valstybės arba teritorijos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema;
 - b) anglies dioksido kaina, mokama prekių kilmės šalyje, yra faktiškai sumokėta už toms prekėms būdingą išmetamą ŠESD kiekį, netaikant jokių korekcinio mechanizmo, išskyrus tuos, kurie taikomi ir pagal ES ATLPS.

7. Jei susiejus rinkas trečiosios valstybės arba teritorijos elektros energijos rinka yra integruota į Sąjungos elektros energijos vidaus rinką ir nėra techninių sprendimų, kaip PADKM būtų galima taikyti elektros energijos importui į Sąjungos muitų teritoriją iš tos trečiosios valstybės arba teritorijos, tokiam elektros energijos importui iš tos valstybės arba teritorijos PADKM netaikomas, jeigu, remiantis Komisijos įvertinimu, pagal 8 dalį tenkinamos visos šios sąlygos:
- a) trečioji valstybė arba teritorija su Sąjunga yra sudariusi susitarimą, kuriame nustatyta pareiga elektros energijos srityje taikyti Sąjungos teisę, įskaitant teisės aktus dėl atsinaujinančiųjų energijos išteklių plėtros, taip pat kitas taisykles energetikos, aplinkos ir konkurencijos srityse;
 - b) tos trečiosios valstybės arba teritorijos vidaus teisės aktuose įgyvendintos pagrindinės Sąjungos elektros energijos rinkos teisės aktų nuostatos, įskaitant nuostatas dėl atsinaujinančiųjų energijos išteklių plėtros ir elektros energijos rinkų susiejimo;
 - c) trečioji valstybė arba teritorija Komisijai pateikė veiksmų gaires, kuriose nurodytas priemonių, skirtų d ir e punktuose nurodytoms sąlygoms įgyvendinti, priėmimo tvarkaraštis;

- d) trečioji valstybė arba teritorija įsipareigojo iki 2050 m. pasiekti poveikio klimatui neutralumą ir, kai taikytina, oficialiai parengė bei Jungtinių Tautų bendroje klimato kaitos konvencijoje (UNFCCC) paskelbė ilgalaikę, į šio amžiaus vidurį orientuotą ir su minėtu tikslu suderintą išmetamo ŠESD kiekio mažinimo grindžiamą vystymosi strategiją, ir nustatė šį įsipareigojimą savo vidaus teisės aktuose;
- e) įgyvendindama c punkte nurodytas veiksmų gaires trečioji valstybė arba teritorija pademonstravo, kad ji laikosi nustatytų terminų ir daro didelę pažangą pagal minėtas veiksmų gaires derindama vidaus teisės aktus su Sąjungos teise kovos su klimato kaita srityje, įskaitant tokio paties kaip Sąjungos lygio anglies dioksido apmokestinimą, visų pirma elektros energijos gamybos srityje. Elektros energijos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos, pagal kurią taikoma kaina būtų lygiavertė ES ATLPS, įgyvendinimas turi būti baigtas ne vėliau kaip 2030 m. sausio 1 d.;
- f) trečioji valstybė arba teritorija įdiegė veiksmingą sistemą, kuria siekiama užkirsti kelią netiesioginiam elektros energijos importui į Sąjungą iš kitų trečiųjų valstybių ar teritorijų, kurios neatitinka a–e punktuose nustatytų reikalavimų.

8. Visas 7 dalyje nustatytas sąlygas atitinkanti trečioji valstybė ar teritorija įtraukiama į III priedo 2 punkto sąrašą ir pateikia dvi tų sąlygų įvykdymo ataskaitas: pirmąją ataskaitą – ne vėliau kaip 2025 m. liepos 1 d., o antrąją – ne vėliau kaip 2027 m. gruodžio 31 d. Ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d. ir ne vėliau kaip 2028 m. liepos 1 d. Komisija įvertina (visų pirma remdamasi 7 dalies c punkte nurodytomis veiksmų gairėmis ir iš trečiosios valstybės arba teritorijos gautomis ataskaitomis), ar ta trečioji valstybė arba teritorija ir toliau laikosi 7 dalyje nustatytų sąlygų.
9. III priedo 2 punkte nurodyta trečioji valstybė arba teritorija išbraukiama iš to sąrašo, jei taikoma viena ar kelios iš šių sąlygų:
- a) Komisija turi priežasčių manyti, kad ta trečioji valstybė arba teritorija nepadarė pakankamos pažangos įgyvendindama kuria nors iš 7 dalyje nustatytų sąlygų, arba jeigu ta trečioji valstybė arba teritorija ėmėsi veiksmų, nesuderinamų su Sąjungos klimato ir aplinkos teisės aktuose nustatytais tikslais;
 - b) ta trečioji valstybė arba teritorija ėmėsi veiksmų, prieštaraujančių jos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo tikslams, pavyzdžiui, teikė viešą paramą naujiems gamybos pajėgumams, dėl kurių išskiriama daugiau kaip 550 gramų iškastinio kuro kilmės anglies dioksido (CO₂) vienai elektros energijos kilovatvalandei, sukurti.
 - c) Komisija turi įrodymų, kad dėl padidėjusio elektros energijos eksporto į Sąjungą toje trečiojoje šalyje arba teritorijoje gaminant elektrą išmetamas ŠESD kiekis vienai elektros energijos kilovatvalandei padidėjo bent 5 %, palyginus su 2026 m. sausio 1 d. lygiu.

10. Komisijai pagal 28 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant iš III priedo 2 punkto sąrašo išbrauktoms trečiosioms valstybėms arba teritorijoms skirtus reikalavimus ir procedūras, kuriais užtikrinamas šio reglamento taikymas toms valstybėms ar teritorijoms elektros energijos srityje. Jeigu tokiais atvejais rinkų susiejimas lieka nesuderinamas su šio reglamento taikymu, Komisija gali nuspręsti tas trečiąsias valstybes arba teritorijas atsieti nuo Sąjungos rinkos ir reikalauti atsieto pralaidumo paskirstymo Sąjungos ir tų trečiųjų valstybių ar teritorijų pasienyje, kad būtų galima taikyti PADKM.
11. Komisijai pagal 28 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiami III priedo 1 arba 2 punkte pateikti trečiųjų valstybių arba teritorijų sąrašai, į juos įtraukiant arba iš jų išbraukiant trečiąją valstybę ar teritoriją, atsižvelgiant į tai, ar ta trečioji valstybė arba teritorija tenkina šio straipsnio 6, 7 arba 9 dalyje nustatytas sąlygas.
12. Taikydama 9 straipsnį Sąjunga gali su trečiosiomis valstybėmis ar teritorijomis sudaryti susitarimus, kuriais atsižvelgiama į anglies dioksido apmokestinimo mechanizmus tokiose valstybėse ar teritorijose.

3 straipsnis
Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) prekės – I priede išvardytos prekės;
- 2) šiltnamio efektą sukeliančios dujos – I priede nurodytos šiltnamio efektą sukeliančios dujos, susijusios su kiekviena iš tame priede išvardytų prekių;
- 3) išmetamas ŠESD kiekis – ŠESD kiekis, išmetamas į atmosferą gaminant prekes;
- 4) importas – išleidimas į laisvą apyvartą, kaip nustatyta Reglamento (ES) Nr. 952/2013 201 straipsnyje;
- 5) ES ATLPS – Sąjungos ŠESD apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema, taikoma Direktyvos 2003/87/EB I priede išvardytai veiklai, išskyrus aviacijos veiklą;
- 6) Sąjungos muitų teritorija – teritorija, apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 952/2013 4 straipsnyje;
- 7) trečioji valstybė – Sąjungos muitų teritorijai nepriklausanti šalis arba teritorija;

- 8) kontinentinis šelfas – kontinentinis šelfas, apibrėžtas Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos 76 straipsnyje;
- 9) išskirtinė ekonominė zona – išskirtinė ekonominė zona, kuri apibrėžta Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos 55 straipsnyje ir kurią valstybė narė pagal tą konvenciją yra paskelbusi išskirtine ekonomine zona;
- 10) tikroji vertė – komercinių prekių tikroji vertė, kaip apibrėžta Deleguotojo reglamento (ES) 2015/2446 1 straipsnio 48 punkte;
- 11) rinkų susiejimas – pralaidumo paskirstymas per Sąjungos sistemą, kurioje vienu metu suderinami pavedimai ir paskirstomas tarpzoninis pralaidumas, kaip nustatyta Reglamente (ES) 2015/1222;
- 12) atsietas pralaidumo paskirstymas – tarpvalstybinio pralaidumo paskirstymas, nesusijęs su prekyba elektros energija;
- 13) kompetentinga institucija – pagal 11 straipsnį kiekvienos valstybės narės paskirta institucija;
- 14) muitinė – valstybių narių muitinės administracijos, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 952/2013 5 straipsnio 1 dalyje;

- 15) importuotojas – asmuo, kuris savo vardu ir savo interesais pateikia prekių išleidimo į laisvą apyvartą muitinės deklaraciją arba, kai muitinės deklaracija pateikiama netiesioginio atstovo muitinėje pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 18 straipsnį – asmuo, kurio interesais tokia deklaracija yra pateikiama ;
- 16) muitinės deklarantas – Reglamento (ES) Nr. 952/2013 5 straipsnio 15 punkte apibrėžtas deklarantas, pateikiantis prekių išleidimo į laisvą apyvartą muitinės deklaraciją savo vardu, arba asmuo, kurio vardu tokia deklaracija yra pateikiama;
- 17) įgaliotasis PADKM deklarantas – asmuo, kurį pagal 17 straipsnį įgaliojo kompetentinga institucija;
- 18) asmuo – fizinis asmuo, juridinis asmuo ar bet kuris asmenų susivienijimas, kuris nėra juridinis asmuo, tačiau pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę pripažįstamas galinčiu atlikti teisinius veiksmus;
- 19) valstybėje narėje įsisteigęs asmuo:
- a) fizinio asmens atveju – valstybėje narėje gyvenamąją vietą turintis asmuo;
 - b) juridinio asmens arba asmenų susivienijimo atveju – asmuo, kurio registruota buveinė, centrinė būstinė arba nuolatinis verslo padalinys yra valstybėje narėje;

- 20) ekonominės veiklos vykdytojo registracijos ir identifikavimo kodas (EORI kodas) – kodas, kurį registruodama muitinės tikslais pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 9 straipsnį suteikia muitinė;
- 21) tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis – vykstant prekių gamybos procesams išmetamas ŠESD kiekis, įskaitant gaminant šildymo ir aušinimo energiją, kuri suvartojama vykstant gamybos procesams, išmetamą ŠESD kiekį, neatsižvelgiant į šildymo ir aušinimo energijos gamybos vietą;
- 22) būdingasis išmetamas ŠESD kiekis – gaminant prekes tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis ir gaminant elektros energiją, kuri suvartojama prekių gamybos procesų metu, netiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis, apskaičiuotas pagal IV priede nustatytus ir pagal 7 straipsnio 7 dalį priimtuose įgyvendinimo aktuose išsamiau apibūdintus metodus;
- 23) CO₂e tona – viena CO₂ metrinė tona arba bet kurių kitų I priede išvardytų ŠESD kiekis, galintis kelti lygiavertį visuotinį atšilimą;
- 24) PADKM sertifikatas – elektroninio formato sertifikatas, atitinkantis vieną CO₂e toną prekėms būdingo išmetamo ŠESD kiekio;
- 25) atsisakymas – deklaruoto importuotoms prekėms būdingo išmetamo ŠESD kiekio arba būdingo išmetamo ŠESD kiekio, kuris turėjo būti deklaruotas, kompensavimas PADKM sertifikatais;
- 26) gamybos procesai – cheminiai ir fiziniai procesai, vykdomi gaminant prekes įrenginyje;

- 27) numatytoji vertė – vertė, apskaičiuota arba gauta iš antrinių duomenų, rodančių prekėms būdingą išmetamą ŠESD kiekį;
- 28) faktinis išmetamas ŠESD kiekis – išmetamas ŠESD kiekis, apskaičiuotas remiantis pirminiais prekių gamybos procesų ir per tuos procesus suvartojamos elektros energijos gamybos duomenimis, kaip nustatyta remiantis IV priede nurodytais metodais;
- 29) anglies dioksido kaina – pinigų suma, mokama pagal išmetamo anglies dioksido kiekio mažinimo sistemą trečiojoje valstybėje mokesčiais, rinkliavomis, įmokomis arba apyvartiniais taršos leidimais pagal ŠESD apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą ir apskaičiuojama pagal ŠESD, kurioms taikoma tokia priemonė ir kurios išskiriamos gaminant prekes, kiekį;
- 30) įrenginys – stacionarus techninis objektas, kuriame vykdomas gamybos procesas;
- 31) veiklos vykdytojas – asmuo, valdantis arba kontroliuojantis įrenginį trečiojoje valstybėje;
- 32) nacionalinė akreditacijos įstaiga – pagal Reglamento (EB) Nr. 765/2008 4 straipsnio 1 dalį kiekvienos valstybės narės paskirta nacionalinė akreditacijos įstaiga;
- 33) ES ATLPS leidimas – leidimas, kaip apibrėžta Direktyvos 2003/87/EB 3 straipsnio a punkte, susijęs su tos direktyvos I priede išvardyta veikla, išskyrus aviacijos veiklą;
- 34) netiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis – ŠESD kiekis, išmetamas gaminant elektros energiją, kuri suvartojama prekių gamybos procesų metu, neatsižvelgiant į suvartotos elektros energijos gamybos vietą.

II skyrius

Įgaliotųjų PADKM deklarantų pareigos ir teisės

4 straipsnis

Prekių importas

Prekes į Sąjungos muitų teritoriją importuoja tik įgaliotasis PADKM deklarantas .

5 straipsnis

Prašymas suteikti leidimą

1. Valstybėje narėje įsisteigęs importuotojas, prieš importuodamas prekes į Sąjungos muitinės teritoriją, prašo suteikti įgaliotojo PADKM deklaranto statusą (toliau – prašymas suteikti leidimą). Jei toks importuotojas paskiria netiesioginį atstovą muitinėje pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 18 straipsnį ir netiesioginis atstovas muitinėje sutinka būti įgaliotuoju PADKM deklarantu, prašymą suteikti leidimą pateikia tas netiesioginis atstovas muitinėje.
2. Jeigu importuotojas nėra įsisteigęs valstybėje narėje, prašymą suteikti leidimą pateikia netiesioginis atstovas muitinėje.

3. Prašymas suteikti leidimą pateikiamas per pagal 14 straipsnį įsteigtą PADKM registrą.
4. Nukrypstant nuo 1 dalies, kai importuojamos elektros energijos pralaidumo paskirstymas yra atsietas, asmuo, kuriam buvo skirtas pralaidumas importui ir kuris paskiria šį pralaidumą importui, šio reglamento taikymo tikslais laikomas įgaliotuoju PADKM deklarantu valstybėje narėje, kurioje tas asmuo muitinės deklaracijoje deklaravo elektros energijos importą. Importas per sieną matuojamas ne ilgesniu kaip vienos valandos laikotarpiu ir per tą pačią valandą negalima atskaityti eksporto ar tranzito.

Valstybės narės, kurioje pateikta muitinės deklaracija, kompetentinga institucija užregistruoja asmenį PADKM registre.

5. Prašyme įgalioti pateikiama tokia informacija apie prašymą pateikusį asmenį:
 - a) vardas, pavardė (pavadinimas), adresas ir kontaktinė informacija;
 - b) EORI kodas;
 - c) pagrindinė Sąjungoje vykdoma ekonominė veikla;

- d) valstybės narės, kurioje įsisteigęs prašymą pateikęs asmuo, mokesčių administratoriaus patvirtinimas, kad prašymą pateikusiam asmeniui netaikomas negrąžintų nacionalinių mokesčių skolų išieškojimas;
- e) garbės deklaracija, kad prašymą pateikęs asmuo per penkerius metus iki prašymo pateikimo metų nėra dalyvavęs jokiuose rimtuose arba pakartotiniuose muitų teisės aktų, apmokestinimo taisyklių ar su piktnaudžiavimu rinka susijusių taisyklių pažeidimuose, taip pat nėra duomenų, kad jis būtų padaręs su savo ekonomine veikla susijusių sunkių nusikaltimų;
- f) informacija, būtina norint įrodyti prašymą pateikusio asmens finansinį ir operacinį pajėgumą vykdyti savo pareigas pagal šį reglamentą, ir, jei taip nusprendžia kompetentinga institucija remdamasi rizikos vertinimu, tą informaciją patvirtinantys dokumentai, kaip antai ne daugiau kaip trejų paskutinių finansinių metų, kurių ataskaitos uždarytos, pelno ir nuostolio ataskaita ir balansas;
- g) apskaičiuota prekių importo į Sąjungos muitų teritoriją pinigine verte ir kiekis pagal prekių rūšį už kalendorinius metus, kuriais pateiktas prašymas, ir už po tų metų einančius kalendorinius metus;
- h) jei taikoma, asmenų, kurių interesais prašymą pateikęs asmuo veikia, vardai, pavardės (pavadinimai) ir kontaktinė informacija.

6. Prašymą pateikęs asmuo gali bet kuriuo metu atsiimti savo prašymą.

7. Įgaliotasis PADKM deklarantas per PADKM registrą nedelsdamas informuoja kompetentingą instituciją apie visus pagal šio straipsnio 5 dalį pateiktos informacijos pasikeitimus, atsiradusius po to, kai pagal 17 straipsnį buvo priimtas sprendimas, kuriuo jam buvo suteiktas įgaliotojo PADKM deklaranto statusas, kurie gali turėti įtakos tam sprendimui arba pagal jį suteikto leidimo turiniui.
8. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus dėl prašymą pateikusių asmenų, kompetentingos institucijos ir Komisijos bendravimo būdų, standartinės prašymo suteikti leidimą formos ir tokių prašymų teikimo per PADKM registrą procedūrų, tvarkos ir terminų, kurių turi laikytis kompetentinga institucija, nagrinėdama pagal šio straipsnio 1 dalį pateiktus prašymus suteikti leidimą, ir dėl taisyklių, pagal kurias kompetentinga institucija identifikuoja elektros energijos importo įgaliotuosius PADKM deklarantus. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 29 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

6 straipsnis

PADKM deklaracija

1. Kasmet ne vėliau kaip gegužės 31 d. ir pirmą kartą – 2027 m. už 2026 metus kiekvienas įgaliotasis PADKM deklarantas, naudodamasis 14 straipsnyje nurodytu PADKM registru, pateikia PADKM deklaraciją už praėjusius kalendorinius metus .

2. PADKM deklaracijoje pateikiama ši informacija:

- a) bendras praėjusiais kalendoriniais metais importuotų kiekvienos rūšies prekių kiekis, elektros energijos atveju išreiškiamas megavatvalandėmis, o kitų prekių atveju – tonomis;
- b) pagal 7 straipsnį apskaičiuotas ir pagal 8 straipsnį patikrintas bendras šios dalies a punkte nurodytoms prekėms būdingas išmetamas ŠESD kiekis, elektros energijos atveju išreiškiamas išmetamo CO₂e tonomis vienai megavatvalandei, o kitų prekių atveju – išmetamo CO₂e tonomis vienai kiekvienos rūšies prekių tonai;
- c) bendras PADKM sertifikatų, kurių turės būti atsisakyta, skaičius, atitinkantis šios dalies b punkte nurodytą bendrą būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį, kuris atitinkamai sumažinamas, jeigu kilmės šalyje buvo sumokėta anglies dioksido kaina pagal 9 straipsnį, ir pagal 31 straipsnį pakoreguojamas, kiek būtina atsižvelgiant į nemokamo ES ATLPS leidimų paskirstymo mastą;
- d) pagal 8 straipsnį ir VI priedą akredituotų tikrintojų išduotų tikrinimo ataskaitų kopijos.

3. Kai importuojami perdirbti produktai, gauti taikant Reglamento (ES) Nr. 952/2013 256 straipsnyje nurodytą laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą, įgaliotasis PADKM deklarantas PADKM deklaracijoje nurodo prekėms, kurioms įforminta laikinojo įvežimo perdirbti procedūra ir iš kurių gauti importuojami perdirbti produktai, būdingą išmetamą ŠESD kiekį, net jei perdirbtieji produktai nėra prekės, išvardytos šio reglamento I priede. Ši dalis taip pat turėtų būti taikoma, kai perdirbtieji produktai, gauti taikant laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą, yra grąžintos prekės, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 952/2013 205 straipsnyje.
4. Jeigu šio reglamento I priede išvardytos importuojamos prekės yra perdirbtieji produktai, gauti taikant Reglamento (ES) Nr. 952/2013 259 straipsnyje nurodytą laikinojo išvežimo perdirbti procedūrą, įgaliotasis PADKM deklarantas PADKM deklaracijoje nurodo tik ŠESD kiekį, išmestą vykdant perdirbimo operaciją už Sąjungos muitų teritorijos ribų .
5. Jeigu importuojamos prekės yra grąžintos prekės pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 203 straipsnį, įgaliotasis PADKM deklarantas PADKM deklaracijoje atskirai nurodo, kad bendras toms prekėms būdingas išmetamas ŠESD kiekis yra lygus nuliui.

6. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus dėl standartinės PADKM deklaracijos formos, įskaitant išsamią informaciją apie kiekvieną įrenginį, kiekvieną kilmės šalį ir prekių rūšį, kuri turi būti pateikiama siekiant pagrįsti šio straipsnio 2 dalyje nurodytus bendruosius kiekius, ypač apie būdingą išmetamą ŠESD kiekį ir sumokėtą anglies dioksido kainą, dėl PADKM deklaracijos pateikimo per PADKM registrą tvarkos ir šio straipsnio 2 dalies c punkte nurodyto PADKM deklaracijų atsisakymo tvarkos pagal 22 straipsnio 1 dalį, ypač dėl įgaliotojo PADKM deklaranto taikomo sertifikatų atsisakymo proceso ir jų atrankos. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 29 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

7 straipsnis

Būdingojo išmetamo ŠESD kiekio apskaičiavimas

1. Prekėms būdingas išmetamas ŠESD kiekis apskaičiuojamas pagal IV priede nustatytus metodus. II priede išvardytų prekių atveju apskaičiuojamas ir įvertinamas tik tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis.
2. Kitoms nei elektra prekėms būdingas išmetamas ŠESD kiekis nustatomas remiantis faktiniu išmetamu ŠESD kiekiu pagal IV priedo 2 ir 3 punktuose nustatytus metodus. Kai faktinis išmetamas ŠESD kiekis negali būti tinkamai nustatytas, taip pat netiesioginio ŠESD išmetimo atveju būdingasis išmetamas ŠESD kiekis nustatomas atsižvelgiant į numatytąsias vertes pagal IV priedo 4.1 punkte nustatytus metodus.

3. Importuojamai elektrai būdingas išmetamas ŠESD kiekis nustatomas atsižvelgiant į numatytąsias vertes pagal IV priedo 4.2 punkte nustatytą metodą, išskyrus atvejus, kai įgaliotasis PADKM deklarantas įrodo, kad tenkinami IV priedo 5 punkte išvardyti kriterijai, pagal kuriuos būdingasis išmetamo ŠESD kiekis nustatomas remiantis faktiniu išmetamu ŠESD kiekiu.
4. Būdingasis netiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis apskaičiuojamas pagal IV priedo 4.3 punkte nustatytą metodą ir išsamiau patikslinamas pagal šio straipsnio 7 dalį priimtuose įgyvendinimo aktuose, išskyrus atvejus, kai įgaliotasis PADKM deklarantas įrodo, kad tenkinami IV priedo 6 punkte išvardyti būdingojo išmetamo ŠESD kiekio nustatymo remiantis faktiniu išmetamu ŠESD kiekiu kriterijai.
5. Įgaliotasis PADKM deklarantas saugo informacijos įrašus, reikalingus būdingajam išmetamam ŠESD kiekiui apskaičiuoti pagal V priede nustatytus reikalavimus. Tokie registravimo įrašai turi būti pakankamai išsamūs, kad pagal 18 straipsnį akredituoti tikrintojai galėtų patikrinti būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį pagal 8 straipsnį ir VI priedą ir kad Komisija ir kompetentinga institucija galėtų peržiūrėti PADKM deklaraciją pagal 19 straipsnio 2 dalį.
6. Įgaliotasis PADKM deklarantas tuos 5 dalyje nurodytus informacijos įrašus, įskaitant tikrintojų ataskaitą, saugo iki ketvirtų metų po metų, kuriais PADKM deklaracija buvo arba turėjo būti pateikta, pabaigos.

7. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus dėl:

- a) IV priede nustatytų skaičiavimo metodų elementų taikymo, įskaitant gamybos procesų sistemos ribų ir atitinkamų žaliavų (pirmtakų), išmetamųjų teršalų faktorių, konkrečių įrenginių faktinio išmetamo ŠESD kiekio verčių ir numatytųjų verčių nustatymą bei jų atitinkamą taikymą atskiroms prekėms, duomenų patikimumo užtikrinimo metodų, kuriais remiantis nustatomos numatytosios vertės, įskaitant duomenų išsamumo lygį ir duomenų tikrinimą, nustatymo, taip pat tikslesnio prekių, kurios IV priedo 1 punkto tikslais turi būti laikomos paprastomis prekėmis ir sudėtingomis prekėmis, apibūdinimo; tuose įgyvendinimo aktuose taip pat nurodomos sąlygos, kuriomis laikoma, kad faktinis išmetamųjų teršalų kiekis negali būti tinkamai nustatytas, taip pat įrodymų elementai, kuriais pademonstruojama, kad tenkinami IV priedo 5 ir 6 punktuose išvardyti būtini kriterijai, kuriais pagrindžiama tai, kad 2 dalies tikslais remiamasi faktiniu išmetamu ŠESD kiekiu, kiek tai susiję su prekių gamybos procesuose suvartojama elektros energija, ir
- b) 4 dalyje nurodytų skaičiavimo metodų elementų, kaip nustatyta pagal IV priedo 4.3 punktą, taikymo.

Objektyviai pagrįstais atvejais pirmoje pastraipoje nurodytuose įgyvendinimo aktuose nustatoma, kad numatytosios vertės gali būti pritaikytos konkrečioms vietovėms, regionams ar šalims, kad būtų atsižvelgta į konkrečius objektyvius veiksnius, kurie turi įtakos išmetamam ŠESD kiekiui, pavyzdžiui, vyraujančius energijos šaltinius arba pramonės procesus. Tie įgyvendinimo aktai grindžiami galiojančiais teisės aktais, skirtais įrenginių, kuriems taikoma Direktyva 2003/87/EB, išmetamam ŠESD kiekiui ir veiklos duomenims stebėti ir tikrinti, ypač Įgyvendinimo reglamentu (ES) 2018/2066¹, Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2018/2067 ir Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2019/331². Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis šio reglamento 29 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

8 straipsnis

Būdingojo išmetamo ŠESD kiekio tikrinimas

1. Įgaliotasis PADKM deklarantas užtikrina, kad bendrą pagal 6 straipsnį pateiktoje PADKM deklaracijoje nurodytą būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį patikrintų pagal 18 straipsnį akredituotas tikrintojas, remdamasis VI priede nustatytais tikrinimo principais.

¹ 2018 m. gruodžio 19 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/2066 dėl išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėsenos ir ataskaitų teikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, kuriuo iš dalies keičiamas Komisijos reglamentas (ES) Nr. 601/2012 (OL L 334, 2018 12 31, p. 1).

² 2018 m. gruodžio 19 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2019/331, kuriuo nustatomos suderinto nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnį pereinamojo laikotarpio Sąjungos taisyklės (OL L 59, 2019 2 27, p. 8).

2. Kad įvykdytų šio straipsnio 1 dalyje nurodytą pareigą, deklaruodamas trečiojoje valstybėje pagal 10 straipsnį registruotuose įrenginiuose pagamintoms prekėms būdingą išmetamą ŠESD kiekį įgaliojasis PADKM deklarantas gali pasirinkti naudoti pagal 10 straipsnio 7 dalį jam atskleistą patikrintą informaciją.
3. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus dėl VI priede nustatytų tikrinimo principų taikymo, kiek tai susiję su:
 - a) galimybe tinkamai pagrįstomis aplinkybėmis ir nekeliant pavojaus patikimam būdingojo išmetamo ŠESD kiekio įvertinimui atleisti tikrintoją nuo pareigos apsilankyti įrenginyje, kuriame gaminamos atitinkamos prekės,
 - b) ribų, pagal kurias sprendžiama, ar klaidingi pareiškimai arba neatitikimai yra reikšmingi, apibrėžtimi ir
 - c) tikrinimo ataskaitai reikalingais patvirtinamaisiais dokumentais, įskaitant jų formatą.

Priimdama pirmoje pastraipoje nurodytus įgyvendinimo aktus, Komisija siekia lygiavertiškumo ir suderinamumo su Įgyvendinimo reglamente (ES) 2018/2067 nustatytomis procedūromis. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis šio reglamento 29 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

9 straipsnis

Trečiojoje valstybėje sumokėta anglies dioksido kaina

1. Įgaliotasis PADKM deklarantas PADKM deklaracijoje gali pateikti prašymą sumažinti atsisakytinų PADKM sertifikatų skaičių, kad būtų atsižvelgta į kilmės šalyje už deklaruojamą būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį sumokėtą anglies dioksido kainą. Sumažinimo galima prašyti tik tuo atveju, jei anglies dioksido kaina buvo faktiškai sumokėta kilmės šalyje. Tokiu atveju atsižvelgiama į visus toje šalyje taikomus korekcinis mechanizmus ir kitokias kompensacijas, dėl kurių ta anglies dioksido kaina sumažinama.
2. Įgaliotasis PADKM deklarantas saugo dokumentus, kurių reikalaujama siekiant įrodyti, kad deklaruojamam būdingajam išmetamam ŠESD kiekiui prekių kilmės šalyje buvo taikyta anglies dioksido kaina, kuri buvo faktiškai sumokėta, kaip nurodyta 1 dalyje. Įgaliotasis PADKM deklarantas visų pirma saugo įrodymus, susijusius su korekciniais mechanizmais ar kitokiomis galimomis kompensacijomis, konkrečiai - nuorodas į atitinkamus tos šalies teisės aktus. Šiuose dokumentuose pateikiamą informaciją turi patvirtinti nuo įgaliotojo PADKM deklaranto ir nuo kilmės šalies institucijų nepriklausomas asmuo. To nepriklausomo asmens vardas, pavardė (pavadinimas) ir kontaktiniai duomenys nurodomi dokumentuose. Įgaliotasis PADKM deklarantas taip pat saugo faktinio anglies dioksido kainos sumokėjimo įrodymus.

3. Įgaliotasis PADKM deklarantas 2 dalyje nurodytus dokumentus saugo iki ketvirtų metų po metų, kuriais PADKM deklaracija buvo arba turėjo būti pateikta, pabaigos.
4. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus dėl pagal 1 dalį faktiškai sumokėtos metinės vidutinės anglies dioksido kainos konvertavimo į atitinkamą PADKM sertifikatų, kurių turi būti atsisakyta, skaičiaus sumažinimą, įskaitant užsienio valiuta faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos konvertavimą į eurus pagal metinį vidutinį valiutos kursą, reikalaujamų įrodymų apie faktiškai sumokėtą anglies dioksido kainą, šio straipsnio 1 dalyje nurodytų atitinkamų korekcinio mechanizmo ar kitokių kompensacijų pavyzdžių, šio straipsnio 2 dalyje nurodyto nepriklausomo asmens kvalifikacijos bei to asmens nepriklausomumo užtikrinimo sąlygų. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 29 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

10 straipsnis

Veiklos vykdytojų ir įrenginių registravimas trečiosiose valstybėse

1. Gavusi trečiojoje valstybėje esančio įrenginio veiklos vykdytojo prašymą, Komisija užregistruoja informaciją apie tą veiklos vykdytoją ir apie jo įrenginį 14 straipsnyje nurodytame PADKM registre.

2. 1 dalyje nurodytame registracijos prašyme pateikiama tokia informacija, kuri registruojant turi būti įtraukta į PADKM registrą:
 - a) veiklos vykdytojo vardas, pavardė (pavadinimas), adresas ir kontaktinė informacija;
 - b) kiekvieno įrenginio vieta, įskaitant tikslų adresą ir geografines koordinates, nurodant ilgumą ir platumą 6 skaitmenimis po kablelio;
 - c) pagrindinė įrenginio ekonominė veikla .
3. Komisija praneša veiklos vykdytojui apie registraciją PADKM registre. Registracija galioja penkerius metus nuo pranešimo apie ją įrenginio veiklos vykdytojui dienos.
4. Veiklos vykdytojas nedelsdamas informuoja Komisiją apie bet kokius 2 dalyje nurodytos informacijos pasikeitimus, atsiradusius po registracijos, o Komisija atnaujiną atitinkamą informaciją PADKM registre.
5. Veiklos vykdytojas :
 - a) IV priede išdėstytais metodais nustato būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį pagal šio straipsnio 1 dalyje nurodytame įrenginyje gaminamų prekių rūšį;

- b) užtikrina, kad šios dalies a punkte nurodytą būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį patikrintų pagal 18 straipsnį akredituotas tikrintojas vadovaudamasis VI priede nustatytais tikrinimo principais;
 - c) ketverius metus po patikrinimo saugo tikrinimo ataskaitos kopiją ir informacijos įrašus, reikalingus prekėms būdingam išmetamam ŠESD kiekiui apskaičiuoti pagal V priede nustatytus reikalavimus.
6. Šio straipsnio 5 dalies c punkte nurodyti įrašai turi būti pakankamai išsamūs, kad būtų galima patikrinti būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį pagal 8 straipsnį ir VI priedą ir kad būtų galima pagal 19 straipsnį peržiūrėti įgaliotojo PADKM deklaranto, kuriam atitinkama informacija buvo atskleista pagal šio straipsnio 7 dalį, PADKM deklaraciją.
7. Veiklos vykdytojas įgaliotajam PADKM deklarantui gali atskleisti informaciją apie šio straipsnio 5 dalyje nurodytą būdingojo išmetamo ŠESD kiekio tikrinimą. Įgaliotasis PADKM deklarantas turi teisę pasinaudoti ta atskleista informacija, kad įvykdytų 8 straipsnyje nurodytą pareigą.

8. Veiklos vykdytojas bet kuriuo metu gali paprašyti jį išregistruoti iš PADKM registro. Gavusi tokį prašymą ir pranešusi kompetentingoms institucijoms Komisija iš PADKM registro išregistruoja veiklos vykdytoją ir ištrina informaciją apie tą veiklos vykdytoją ir jo įrenginį, jei tokia informacija nėra būtina pateiktoms PADKM deklaracijoms peržiūrėti. Suteikusi atitinkamam veiklos vykdytojui galimybę būti išklausytam ir pasikonsultavusi su atitinkamomis nacionalinėmis kompetentingomis institucijomis Komisija taip pat gali išregistruoti informaciją, jei Komisija nustato, kad informacija apie veiklos vykdytoją nebėra tiksli. Komisija apie tokius išregistravimo atvejus informuoja kompetentingas institucijas.

III skyrius

Kompetentingos institucijos

11 straipsnis

Kompetentingos institucijos

1. Kiekviena valstybė narė paskiria kompetentingą instituciją, kuri vykdo šiame reglamente numatytas funkcijas ir pareigas, ir apie tai informuoja Komisiją.

Komisija valstybėms narėms pateikia visų kompetentingų institucijų sąrašą ir tą informaciją paskelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ir pateikia PADKM registre.

2. Kompetentingos institucijos keičiasi visa informacija, kuri yra svarbi arba aktuali jų funkcijoms ir pareigoms pagal šį reglamentą vykdyti.

12 straipsnis

Komisija

Komisija be kitų užduočių, kurias ji vykdo pagal šį reglamentą, padeda kompetentingoms institucijoms vykdyti savo šiame reglamente nustatytas funkcijas ir pareigas ir koordinuoja jų veiklą remdama keitimąsi geriausia praktika, patenkančia į šio reglamento taikymo sritį, ir skelbdama šios praktikos gaires, taip pat skatindama kompetentingų institucijų tarpusavio bei šių institucijų ir Komisijos tinkamą keitimąsi informacija ir bendradarbiavimą.

13 straipsnis

Profesinė paslaptis ir informacijos atskleidimas

1. Visa informacija, kurią gauna kompetentinga institucija arba Komisija vykdydamos savo pareigas ir kuri pagal savo turinį arba pateikimo būdą yra konfidenciali, laikoma profesine paslaptimi. Kompetentinga institucija arba Komisija tokios informacijos neatskleidžia be ją pateikusio asmens ar institucijos aiškaus išankstinio sutikimo arba jei tai nustatyta Sąjungos arba nacionalinėje teisėje.

2. Nukrypdomos nuo 1 dalies, kompetentingos institucijos ir Komisija gali dalytis tokia informacija tarpusavyje, su muitine, už administracines ar baudžiamąsias sankcijas atsakingomis institucijomis ir Europos prokuratūra siekiant užtikrinti, kad asmenys vykdytų savo pareigas pagal šį reglamentą ir taikytų muitinės teisės aktus. Tokia pasidalyta informacija laikoma profesine paslaptimi ir negali būti atskleista jokiame kitame asmeniui ar institucijai, išskyrus Sąjungos arba nacionalinės teisėje nurodytus atvejus.

14 straipsnis

PADKM registras

1. Komisija sukuria įgaliotųjų PADKM deklarantų PADKM registrą – standartizuotą elektroninę duomenų bazę, kurioje kaupiami duomenys apie tų įgaliotųjų PADKM deklarantų PADKM sertifikatus. Komisija sudaro sąlygas muitinėms ir kompetentingoms institucijoms automatiškai ir tikruoju laiku gauti PADKM registre pateiktą informaciją.
2. 1 dalyje nurodytame PADKM registre yra paskyros, kuriose pateikiama informacija apie kiekvieną įgaliotąjį PADKM deklarantą, visų pirma:
 - a) įgaliotojo PADKM deklaranto vardas, pavardė (pavadinimas), adresas ir kontaktinė informacija;

- b) įgaliotojo PADKM deklaranto EORI kodas;
 - c) PADKM paskyros numeris;
 - d) kiekvieno įgaliotojo PADKM deklaranto PADKM sertifikatų identifikavimo numeris, pardavimo kaina, pardavimo data ir atsisakymo, perpirkimo arba panaikinimo data.
3. PADKM registre, atskiroje registro dalyje, pateikiama informacija apie pagal 10 straipsnio 2 dalį užregistruotus veiklos vykdytojus ir įrenginius trečiosiose valstybėse.
4. 2 ir 3 dalyse nurodyta informacija PADKM registre yra konfidenciali, išskyrus veiklos vykdytojų vardus, pavardes (pavadinimus), adresus ir kontaktinę informaciją bei įrenginių buvimo vietą trečiosiose valstybėse. Veiklos vykdytojas gali pasirinkti, kad jo vardas, pavardė (pavadinimas), adresas ir kontaktinė informacija nebūtų viešai prieinami. Komisija užtikrina, kad PADKM registre esanti vieša informacija būtų prieinama sąveikiu formatu.
5. Komisija kasmet skelbia kiekvienos iš I priede išvardytų prekių bendrą išmetamą ŠESD kiekį, būdingą importuojamoms prekėms.

6. Komisija priima įgyvendinimo aktus dėl PADKM registro infrastruktūros ir konkrečių procesų bei procedūrų, įskaitant 15 straipsnyje nurodytą rizikos analizę, elektronines duomenų bazines, kuriose pateikiama šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodyta informacija, 16 straipsnyje nurodytus PADKM registre esančių paskyrų duomenis, 20 straipsnyje nurodytos informacijos apie PADKM sertifikatų pardavimą, perpirkimą ir panaikinimą perdavimą PADKM registrui ir 25 straipsnio 3 dalyje nurodytos informacijos sutikrinimo. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 29 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

15 straipsnis

Rizikos analizė

1. Komisija atlieka rizika grindžiamą 14 straipsnyje nurodytame PADKM registre registruojamų duomenų sandorių kontrolę, kad užtikrintų, kad nebūtų su PADKM sertifikatų pirkimu, laikymu, atsisakymu, perpirkimu ir panaikinimu susijusių pažeidimų.
2. Jeigu pagal 1 dalį atlikus kontrolę nustatoma pažeidimų, Komisija apie tai praneša atitinkamoms kompetentingoms institucijoms, kad būtų galima atlikti tolesnį tyrimą ir ištaisyti nustatytus pažeidimus.

16 straipsnis
Paskyros PADKM registre

1. Komisija kiekvienam įgaliotajam PADKM deklarantui priskiria unikalų PADKM paskyros numerį.
2. Kiekvienam įgaliotajam PADKM deklarantui suteikiama prieiga prie jo paskyros PADKM registre.
3. Komisija sukuria paskyrą, kai tik suteikiamas 17 straipsnio 1 dalyje nurodytas leidimas, ir apie tai praneša įgaliotajam PADKM deklarantui.
4. Jei įgaliotasis PADKM deklarantas nutraukė savo ekonominę veiklą arba buvo panaikintas jo leidimas, Komisija uždaro to įgaliotojo PADKM deklaranto paskyrą, su sąlyga, kad įgaliotasis PADKM deklarantas yra įvykdęs visas savo pareigas pagal šį reglamentą.

17 straipsnis
Leidimų suteikimas

1. Kai prašymas suteikti leidimą pateikiamas pagal 5 straipsnį, valstybės narės, kurioje prašymo teikėjas įsisteigęs, kompetentinga institucija suteikia jam įgaliotojo PADKM deklaranto statusą, jei laikomasi šio straipsnio 2 dalyje nustatytų kriterijų. Įgaliotojo PADKM deklaranto statusas pripažįstamas visose valstybėse narėse.

Prieš suteikdama įgaliotojo PADKM deklaranto statusą, kompetentinga institucija surengia konsultavimosi procedūrą dėl prašymo suteikti leidimą per PADKM registrą.

Konsultavimosi procedūroje dalyvauja kitų valstybių narių kompetentingos institucijos ir Komisija ir ji trunka ne ilgiau kaip 15 darbo dienų.

2. Įgaliotojo PADKM deklaranto statuso suteikimui taikomi šie kriterijai:

- a) prašymo teikėjas per penkerius metus iki prašymo pateikimo nėra dalyvavęs sunkiuose arba pakartotiniuose muitų teisės aktų, apmokestinimo taisyklių, su piktnaudžiavimu rinka susijusių taisyklių arba šio reglamento ir pagal šį reglamentą priimtų deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų pažeidimuose ir, visų pirma, nėra duomenų, kad prašymo pateikėjas būtų padaręs su jo ekonomine veikla susijusių sunkių nusikaltimų;

- b) prašymo teikėjas įrodo savo finansinį ir operacinį pajėgumą vykdyti savo pareigas pagal šį reglamentą;
 - c) prašymo teikėjas yra įsisteigęs valstybėje narėje, kurioje teikiamas prašymas, ir
 - d) pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 9 straipsnį prašymo teikėjui suteiktas EORI kodas.
3. Jeigu kompetentinga institucija nustato, kad šio straipsnio 2 dalyje nustatyti kriterijai netenkinami, arba jei prašymo teikėjas nepateikia 5 straipsnio 5 dalyje nurodytos informacijos, ji atsisako suteikti įgaliotojo PADKM deklaranto statusą. Tokiame sprendime nesuteikti įgaliotojo PADKM deklaranto statuso nurodomos atsisakymo priežastys ir pateikiama informacija apie galimybę pateikti apeliacinį skundą.
4. Kompetentingos institucijos sprendimas, kuriuo suteikiamas įgaliotojo PADKM deklaranto statusas, užregistruojamas PADKM registre ir jame pateikiama ši informacija:
- a) įgaliotojo PADKM deklaranto vardas, pavardė (pavadinimas) ir kontaktinė informacija;
 - b) įgaliotojo PADKM deklaranto EORI kodas;
 - c) pagal 16 straipsnio 1 dalį įgaliotajam PADKM deklarantui suteiktas PADKM paskyros numeris;
 - d) garantija, kurią reikalaujama pateikti pagal šio straipsnio 5 dalį.

5. Šio straipsnio 2 dalies b punkte nustatytų kriterijų laikymosi tikslais kompetentinga institucija reikalauja pateikti garantiją, jeigu prašymo teikėjas nebuvo įsisteigęs dvejus finansinius metus prieš tuos metus, kuriais buvo pateiktas prašymas pagal 5 straipsnio 1 dalį.

Kompetentinga institucija nustato šios garantijos sumą pagal sumą, kuri apskaičiuojama kaip bendra PADKM sertifikatų, kurių įgaliotasis PADKM deklarantas turėtų atsisakyti pagal 22 straipsnį dėl pagal 5 straipsnio 5 dalies g punktą deklaruotų importuojamų prekių, skaičiaus vertė. Pateikta garantija turi būti banko garantija, mokėtina pagal pirmąjį pareikalavimą, iš Sąjungoje veikiančios finansų įstaigos arba kitos formos garantija, suteikianti lygiavertį užtikrinimą.

6. Jeigu kompetentinga institucija nustato, kad suteikta garantija neužtikrina įgaliotojo PADKM deklaranto finansinio ir operacinio pajėgumo vykdyti savo pareigas pagal šį reglamentą arba ji nebėra pakankama, kad juos užtikrintų, ji reikalauja, kad įgaliotasis PADKM deklarantas pasirinktinai pateiktų papildomą garantiją arba pakeistų pradinę garantiją nauja pagal 5 dalį.
7. Kompetentinga institucija atsisako garantijos iš karto po antrų metų, kuriais įgaliotasis PADKM deklarantas atsisakė PADKM sertifikatų pagal 22 straipsnį, gegužės 31 d.

8. Kompetentinga institucija atšaukia įgaliotojo PADKM deklaranto statusą, jei:
- a) įgaliotasis PADKM deklarantas prašo atšaukti leidimą arba
 - b) įgaliotasis PADKM deklarantas nebetenkina šio straipsnio 2 arba 6 dalyje nustatytų kriterijų arba dalyvavo sunkiuose arba pakartotiniuose 22 straipsnio 1 dalyje nurodytos pareigos atsisakyti PADKM sertifikatų arba 22 straipsnio 2 dalyje nurodytos pareigos užtikrinti, kad jo sąskaitoje PADKM registre būtų pakankamas PADKM sertifikatų skaičius kiekvieno ketvirčio pabaigoje, pažeidimuose.

Prieš panaikindama įgaliotojo PADKM deklaranto statusą kompetentinga institucija suteikia įgaliotajam PADKM deklarantui galimybę būti išklausytam ir surengia konsultacijos procedūrą dėl galimo tokio statuso panaikinimo. Į konsultavimosi procedūrą įtraukiamos kitų valstybių narių kompetentingos institucijos ir Komisija, ir ji negali viršyti 15 darbo dienų.

Sprendimuose dėl panaikinimo pateikiamos tokios sprendimo priežastys ir informacija apie teisę pateikti apeliacinį skundą.

9. Kompetentinga institucija PADKM registre registruoja informaciją apie:
- a) pareiškėjus, kurių prašymas suteikti leidimą buvo atmestas pagal 3 dalį ir

b) asmenis, kurių įgaliotojo PADKM deklaranto statusas buvo panaikintas pagal 8 dalį.

10. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato sąlygas, skirtas:

- a) šio straipsnio 2 dalyje nurodytų kriterijų, įskaitant kriterijų, susijusių su nedalyvavimu darant sunkų pažeidimą arba pakartotinius pažeidimus pagal šio straipsnio 2 dalies a punktą, taikymui;
- b) šio straipsnio 5, 6 ir 7 dalyse nurodytos garantijos taikymui;
- c) šio straipsnio 8 dalyje nurodyto su sunkiu arba pakartotiniu pažeidimu susijusių kriterijų taikymui;
- d) šio straipsnio 8 dalyje nurodyto įgaliotojo PADKM deklaranto statuso panaikinimo pasekmėms ir
- e) šio straipsnio 1 ir 8 dalyse nurodytos konsultacijos procedūros konkrečioms terminams ir formatui.

Pirmoje pastraipoje nurodyti įgyvendinimo aktai priimami pagal 29 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

18 straipsnis
Tikrintojų akreditacija

1. Šio reglamento tikslais akredituotu tikrintoju laikomas bet kuris pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2018/2067 akredituotas vykdyti atitinkamos kategorijos veiklą asmuo. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos atitinkamos veiklos kategorijos, suderinant akredituoto tikrintojo kvalifikacijas, būtinas tikrinimams šio reglamento tikslais atlikti, su atitinkama veiklos kategorija, nurodyta Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2067 I priede ir nurodyta akreditacijos pažymėjime. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis šio reglamento 29 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
2. Nacionalinė akreditacijos įstaiga, gavusi prašymą, gali akredituoti asmenį tikrintoju šio reglamento tikslais, jei remdamasi jai pateiktais dokumentais ji mano, kad toks asmuo gebės taikyti VI priede nurodytus tikrinimo principus 8 ir 10 straipsniuose nustatytoms būdingojo išmetamo ŠESD kiekio kontrolės pareigoms vykdyti.

3. Komisijai pagal 28 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas būtų papildytas nustatant šio straipsnio 2 dalyje nurodytos akreditacijos suteikimo, akredituotų tikrintojų vykdomos kontrolės ir priežiūros, akreditacijos atšaukimo ir akreditacijos įstaigų tarpusavio pripažinimo ir tarpusavio vertinimo sąlygas.

19 straipsnis

PADKM deklaracijų peržiūra

1. Komisija atlieka priežiūros vaidmenį peržiūrint PADKM deklaracijas.
2. Komisija gali peržiūrėti PADKM deklaracijas pagal peržiūros strategiją, įskaitant rizikos veiksnius, per laikotarpį, kuris baigiasi ketvirtais metais po metų, kuriais PADKM deklaracijos turėjo būti pateiktos.

Peržiūrą gali sudaryti PADKM deklaracijoje ir tikrinimo ataskaitose pateiktos informacijos patikrinimas remiantis muitinės pagal 25 straipsnį pateikta informacija, kitais atitinkamais įrodymais, taip pat visais audитаis, kuriuos būtina atlikti, be kita ko, įgaliotojo PADKM deklaranto patalpose.

Komisija praneša apie peržiūros inicijavimą ir perduoda peržiūros rezultatus valstybės narės, kurioje įgaliotasis PADKM deklarasas yra įsisteigęs, kompetentingai institucijai per PADKM registrą.

Valstybės narės, kurioje įsisteigęs įgaliotasis PADKM deklarasas, kompetentinga institucija taip pat gali peržiūrėti PADKM deklaraciją per šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytą laikotarpį. Kompetentinga institucija per PADKM registrą praneša Komisijai apie peržiūros inicijavimą ir rezultatus.

3. Komisija, remdamasi su PADKM įgyvendinimu ES lygmeniu susijusios rizikos analize, atsižvelgdama į PADKM registre esančią informaciją, maitinės perduotus duomenis ir kitus aktualius informacijos šaltinius, įskaitant 15 straipsnio 2 dalyje ir 25 straipsnyje nurodytus kontrolės ir patikrinimų rezultatus, periodiškai nurodo konkrečius rizikos veiksnius ir aspektus, į kuriuos reikėtų atkreipti dėmesį.

Komisija taip pat sudaro palankesnes sąlygas su kompetentingomis institucijomis keistis informacija apie nesąžiningą veiklą ir įgaliotiems PADKM deklarasams pagal 26 straipsnį skirtas baudas.

4. Jeigu įgaliotasis PADKM deklarantas nepateikia PADKM deklaracijos pagal 6 straipsnį arba kai Komisija, remdamasi savo peržiūra pagal šio straipsnio 2 dalį, mano, kad deklaruotas PADKM sertifikatų skaičius yra neteisingas, Komisija įvertina to įgaliotojo PADKM deklaranto pareigas pagal šį reglamentą remdamasi turima informacija. Komisija preliminariai apskaičiuoja bendrą PADKM sertifikatų, kurių turėjo būti atsisakyta ne vėliau kaip metų, einančių po metų, kuriais PADKM deklaracija turėjo būti pateikta, gruodžio 31 d., arba, jei taikoma, vėliausiai ketvirtųjų metų, einančių po metų, kuriais buvo pateikta neteisinga PADKM deklaracija, gruodžio 31 d., skaičių. Komisija kompetentingoms institucijoms pateikia tokį preliminarų skaičiavimą orientaciniais tikslais ir nedarant poveikio galutiniam apskaičiavimui, kurį nustatė valstybės narės, kurioje įsisteigęs įgaliotasis PADKM deklarantas, kompetentinga institucija.
5. Jeigu kompetentinga institucija nustato, kad deklaruotas PADKM sertifikatų, kurių reikia atsisakyti, skaičius yra neteisingas arba kad pagal 6 straipsnį PADKM deklaracija nebuvo pateikta, ji nustato PADKM sertifikatų, kurių turi atsisakyti įgaliotasis PADKM deklarantas, skaičių, atsižvelgdama į Komisijos pateiktą informaciją.

Kompetentinga institucija praneša įgaliotajam PADKM deklarantui apie savo sprendimą dėl nustatyto PADKM sertifikatų skaičiaus ir nurodo įgaliotajam PADKM deklarantui papildomų PADKM sertifikatų atsisakyti per vieną mėnesį.

Kompetentingos institucijos sprendime pateikiamos tokio sprendimo priežastys ir informacija apie teisę jį apskųsti. Apie sprendimą taip pat pranešama PADKM registre.

Jeigu kompetentinga institucija, gavusi iš Komisijos preliminarų skaičiavimą pagal šio straipsnio 2 ir 4 dalis, nusprendžia nesiimti jokių veiksmų, ji atitinkamai informuoja Komisiją per PADKM registrą.

6. Jeigu kompetentinga institucija padaro išvadą, kad PADKM atsisakytų sertifikatų skaičius viršija sertifikatų, kurių turėjo būti atsisakyta, skaičių, ji nedelsdama informuoja Komisiją. Pertekliniai PADKM sertifikatai, kurių atsisakyta, perperkami pagal 23 straipsnį.

IV skyrius

PADKM sertifikatai

20 straipsnis

PADKM sertifikatų pardavimas

1. Valstybė narė bendroje centrinėje platformoje parduoda PADKM sertifikatus savo valstybėje narėje įsisteigusiems įgaliotiesiems PADKM deklarantams.
2. Komisija sukuria ir valdo bendrą centrinę platformą laikydamasi bendros viešųjų pirkimų procedūros tarp Komisijos ir valstybių narių.

Komisija ir kompetentingos institucijos turi prieigą prie bendroje centrinėje platformoje esančios informacijos.

3. Informacija apie PADKM sertifikatų pardavimą, perpirkimą ir panaikinimą bendroje centrinėje platformoje perduodama PADKM registrui kiekvienos darbo dienos pabaigoje.
4. PADKM sertifikatai įgaliotiesiems PADKM deklarantams parduodami už kainą, apskaičiuotą pagal 21 straipsnį.

5. Komisija užtikrina, kad kiekvienam PADKM sertifikatui nuo jo sukūrimo būtų priskirtas unikalus identifikavimo kodas. Komisija PADKM sertifikato unikalų identifikavimo kodą, sertifikato pardavimo kainą ir datą užregistruoja PADKM registre, tą sertifikatą perkančio įgaliotojo PADKM deklaranto paskyroje.
6. Komisija pagal 28 straipsnį priima deleguotuosius aktus, kuriais papildomas šis reglamentas tiksliau apibrėžiant PADKM sertifikatų pardavimo ir perpirkimo terminus, administravimą bei kitus aspektus ir siekiama užtikrinti suderinamumą su Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1031/2010¹ nustatytais procedūromis.

21 straipsnis

PADKM sertifikatų kaina

1. Komisija kiekvieną kalendorinę savaitę apskaičiuoja PADKM sertifikatų kainą kaip vidutinę ES ATLPS leidimų prekybos aukcionų platformoje uždarymo kainą Reglamente (ES) Nr. 1031/2010 nustatyta tvarka.

Tomis kalendorinėmis savaitėmis, kuriomis aukcionų platformoje numatytų aukcionų nėra, PADKM sertifikatų kaina yra paskutinės savaitės, kurią aukcionų platformoje aukcionai vyko, ES ATLPS leidimų uždarymo kainų vidurkis.

¹ 2010 m. lapkričio 12 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1031/2010 dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų pardavimo aukcione pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, nustatančią šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje, terminų, administravimo ir kitų aspektų (OL L 302, 2010 11 18, p. 1).

2. 1 dalies antroje pastraipoje nurodytą vidutinę kainą Komisija skelbia savo interneto svetainėje arba bet kuriuo kitu tinkamu būdu pirmąją kitos kalendorinės savaitės darbo dieną. Ta kaina galioja nuo pirmosios darbo dienos po jos paskelbimo iki pirmosios kitos kalendorinės savaitės darbo dienos.
3. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus dėl šio straipsnio 1 dalyje nustatytos PADKM sertifikatų vidutinės kainos apskaičiavimo metodikos ir praktinės kainos skelbimo tvarkos taikymo. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 29 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

22 straipsnis

PADKM sertifikatų atsisakymas

1. Ne vėliau kaip kiekvienų metų gegužės 31 d. ir pirmą kartą 2027 m. už 2026 metus įgaliotasis PADKM deklarasas per PADKM registrą atsisako tokio skaičiaus PADKM sertifikatų, kuris atitinka būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį, deklaruotą pagal 6 straipsnio 2 dalies c punktą ir patikrintą pagal 8 straipsnį, už kalendorinius metus iki atsisakymo metų. Komisija pašalina atsisakytus PADKM sertifikatus iš PADKM registro. Įgaliotasis PADKM deklarasas užtikrina, kad PADKM registre esančioje jo paskyroje būtų reikiamas PADKM sertifikatų skaičius.

2. Įgaliotasis PADKM deklarasas užtikrina, kad jo paskyroje PADKM registre esančių PADKM sertifikatų skaičius kiekvieno ketvirčio pabaigoje atitiktų ne mažiau kaip 80 % visoms nuo kalendorinių metų pradžios jo importuotoms prekėms būdingo išmetamo ŠESD kiekio – tai apskaičiuojama remiantis numatytosiomis vertėmis pagal IV priede nustatytus metodus.
3. Jei Komisija nustato, kad PADKM sertifikatų skaičius įgaliotojo PADKM deklaranto sąskaitoje neatitinka pagal 2 dalį nustatytų pareigų, ji per PADKM registrą praneša valstybės narės, kurioje įsisteigęs įgaliotasis PADKM deklarasas, kompetentingai institucijai.

Kompetentinga institucija per vieną mėnesį nuo tokio pranešimo dienos praneša įgaliotajam PADKM deklarantui apie būtinybę užtikrinti, kad jos sąskaitoje būtų pakankamas PADKM sertifikatų skaičius.

Kompetentinga institucija užregistruoja pranešimą įgaliotajam PADKM deklarantui ir jo atsakymą PADKM registre.

PADKM sertifikatų perpirkimas

1. Jei įgaliotasis PADKM deklarasantas to paprašo, valstybė narė, kurioje įsisteigęs tas įgaliotasis PADKM deklarasantas, perperka perteklinius PADKM sertifikatus, likusius deklaranto sąskaitoje PADKM registre po sertifikatų atsisakymo pagal 22 straipsnį.

Komisija perperka perteklinius PADKM sertifikatus per 20 straipsnyje nurodytą bendrą centrinę platformą valstybės narės, kurioje yra įsisteigęs įgaliotasis PADKM deklarasantas, vardu. Įgaliotasis PADKM deklarasantas prašymą dėl perpirkimo pateikia ne vėliau kaip kiekvienų metų, kuriais PADKM sertifikatų buvo atsisakyta, birželio 30 d.

2. 1 dalyje nurodytas sertifikatų, kuriuos galima perpirkti, skaičius negali būti didesnis nei trečdalis viso PADKM sertifikatų, kuriuos įgaliotasis PADKM deklarasantas įsigijo per praėjusius kalendorinius metus, skaičiaus.
3. Kiekvieno PADKM sertifikato perpirkimo kaina yra kaina, kurią už tą sertifikatą pirkdamas sumokėjo įgaliotasis PADKM deklarasantas.

24 straipsnis

PADKM sertifikatų panaikinimas

Kiekvienų metų liepos 1 d. Komisija panaikina PADKM sertifikatus, kurie buvo pirkti prieš praėjusius kalendorinius metus buvusiais metais ir kurie liko įgaliotojo PADKM deklaranto paskyroje PADKM registre. Tie PADKM sertifikatai panaikinami be jokios kompensacijos.

Jei PADKM sertifikatų, kurių turi būti atsisakyta, skaičius yra ginčijamas nagrinėjant ginčą valstybėje narėje, Komisija sustabdo PADKM sertifikatų panaikinimą tiek, kiek jis atitinka ginčijamą sumą. Valstybės narės, kurioje įsisteigęs įgaliojasis PADKM deklarantas, kompetentinga institucija nedelsdama perduoda Komisijai visą svarbią informaciją.

V skyrius

Prekių importui taikomos taisyklės

25 straipsnis

Prekių importui taikomos taisyklės

1. Muitinė neleidžia importuoti prekių jokiam kitam asmeniui, išskyrus įgaliojį PADKM deklarantą.

2. Muitinė periodiškai ir automatiškai, visų pirma pasinaudodama pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 56 straipsnio 5 dalį įsteigtu priežiūros mechanizmu, perduoda Komisijai konkrečią informaciją apie importui deklaruotas prekes. Ši informacija apima įgaliotojo PADKM deklaranto EORI kodą ir PADKM paskyros numerį, prekių aštuonženklį KN kodą, kiekį, kilmės šalį, muitinės deklaracijos datą ir muitinės procedūrą.
3. Komisija perduoda šio straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją valstybės narės, kurioje įsisteigęs įgaliotasis PADKM deklarantas, kompetentingai institucijai ir sutikrina tą informaciją apie kiekvieną PADKM deklarantą su PADKM registro duomenimis pagal 14 straipsnį.
4. Muitinė pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 12 straipsnio 1 dalį gali perduoti konfidencialią informaciją, kurią muitinė gavo vykdydama savo pareigas arba kuri buvo muitinei pateikta konfidencialiai, Komisijai ir įgaliotojo PADKM deklaranto statusą suteikusios valstybės narės kompetentingai institucijai.
5. Šiam reglamentui *mutatis mutandis* taikomos Reglamento (EB) Nr. 515/97 nuostatos.

6. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma informacijos apimtis, jos pateikimo periodiškumas, terminai ir priemonės pagal šio straipsnio 2 dalį. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 29 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

VI skyrius

Vykdyimo užtikrinimas

26 straipsnis

Baudos

1. Jeigu ne vėliau kaip kiekvienų metų gegužės 31 d. įgaliotasis PADKM deklarantas neatsisako per praėjusius kalendorinius metus importuotoms prekėms būdingą išmetamą ŠESD kiekį atitinkančio PADKM sertifikatų skaičiaus, jis privalo sumokėti baudą. Tokia bauda yra lygi Direktyvos 2003/87/EB 16 straipsnio 3 dalyje nustatytai baudai už perteklinį išmestą ŠESD kiekį, padidintai pagal tos direktyvos 16 straipsnio 4 dalį, kuri taikoma prekių importo metais. Tokia bauda taikoma už kiekvieną PADKM sertifikatą, kurio įgaliotasis PADKM deklarantas neatsisakė.

2. Kai asmuo, kuris nėra įgaliotasis PADKM deklarantas, įveža prekes į Sąjungos muitų teritoriją nesilaikydamas šiame reglamente nustatytų pareigų, jis privalo sumokėti baudą. Tokia bauda turi būti veiksminga, proporcinga ir atgrasanti ir, visų pirma, atsižvelgiant į tokio nesilaikymo trukmę, sunkumą, mastą, tarptautinį pobūdį ir pasikartojimą bei asmens bendradarbiavimo su kompetentinga institucija lygį, yra nuo trijų iki penkių kartų didesnė už 1 dalyje nurodytą baudą, taikomą prekių įvežimo metais už kiekvieną PADKM sertifikatą, kurio asmuo neatsisakė.
3. Baudos sumokėjimas neatleidžia įgaliotojo PADKM deklaranto nuo pareigos atsisakyti likusio skaičiaus PADKM sertifikatų atitinkamais metais.
4. Jeigu kompetentinga institucija, be kita ko, atsižvelgdama į Komisijos pagal 19 straipsnį atliktus preliminarinius skaičiavimus, nustato, kad įgaliotasis PADKM deklarantas neįvykdė šio straipsnio 1 dalyje nurodytos pareigos atsisakyti PADKM sertifikatų arba kad asmuo įvežė prekes į Sąjungos muitų teritoriją nesilaikydamas šiame reglamente nustatytų pareigų, kaip nurodyta šio straipsnio 2 dalyje, kompetentinga institucija skiria baudą pagal šio straipsnio 1 arba 2 dalį, priklausomai nuo to, kas taikytina. Tuo tikslu kompetentinga institucija praneša įgaliotajam PADKM deklarantui arba, jei taikoma šio straipsnio 2 dalis, asmeniui:
 - a) kad kompetentinga institucija padarė išvadą, jog įgaliotasis PADKM deklarantas arba šio straipsnio 2 dalyje nurodytas asmuo nevykdo šiame reglamente nustatytų pareigų;

- b) tokios išvados priežastis;
 - c) baudos, skirtos įgaliotajam PADKM deklarantui arba šio straipsnio 2 dalyje nurodytam asmeniui, dydį;
 - d) datą, nuo kurios bauda turi būti mokama;
 - e) kokių veiksmų įgaliotasis PADKM deklarantas arba šio straipsnio 2 dalyje nurodytas asmuo turi imtis, kad sumokėtų baudą, ir
 - f) apie įgaliotojo PADKM deklaranto arba šio straipsnio 2 dalyje nurodyto asmens teisę pateikti skundą.
5. Jeigu iki 4 dalies d punkte nurodyto termino bauda nesumokama, kompetentinga institucija užtikrina tos sumos sumokėjimą visomis priemonėmis, kurias ji gali naudoti pagal atitinkamos valstybės narės nacionalinę teisę.
6. Valstybės narės praneša Komisijai apie 1 ir 2 dalyse nurodytus sprendimus dėl baudų ir užregistruoja 5 dalyje nurodytą galutinį mokėjimą PADKM registre.

27 straipsnis

Apėjimas

1. Atsižvelgdama į aktualius ir objektyvius duomenis Komisija pagal šį straipsnį imasi veiksmų, kad būtų apsaugota nuo šio reglamento apėjimo praktikos.
2. Apėjimo veiksmai apibrėžiami kaip prekybos prekėmis pobūdžio pasikeitimas, kurį lemia veiksmai, procesas ar darbas, kuris neturi pakankamos pagrįstos priežasties ar ekonominio pagrindimo, išskyrus siekį visiškai ar iš dalies išvengti bet kokių šiame reglamente nustatytų pareigų. Tokius veiksmai, procesą ar darbą, be kita ko, gali sudaryti:
 - a) nedidelis atitinkamų prekių pakeitimas, kad jos būtų priskiriamos I priede neišvardytiems KN kodams, išskyrus atvejus, kai pakeitimas pakeičia esmines jų savybes;
 - b) dirbtinis siuntų suskaidymas į siuntas, kurių tikroji vertė neviršija 2 straipsnio 3 dalyje nurodytos ribos.
3. Komisija nuolat atlieka padėties Sąjungos lygmeniu stebėjimą, kad nustatytų apėjimo veiksmus, be kita ko, vykdydama rinkos priežiūrą ar remdamasi bet koku tinkamu informacijos šaltiniu, įskaitant pilietinės visuomenės organizacijų pateiktą informaciją ir pranešimus.

4. Valstybė narė arba bet kuri šalis, kuriai padarė poveikį arba kuriai davė naudos bet kuri iš 2 dalyje nurodytų situacijų, gali pranešti Komisijai apie apėjimo veiksmus.
- Suinteresuotosios šalys, išskyrus tiesiogiai nukentėjusias šalis ar šalis, kurios gavo tiesioginės naudos, pavyzdžiui, aplinkos apsaugos organizacijos ir nevyriausybinių organizacijos, kurios randa konkrečių apėjimo veiksmų įrodymų, taip pat gali apie tai pranešti Komisijai.
5. 4 dalyje nurodytame pranešime nurodomos priežastys, kuriomis jis grindžiamas, ir pateikiami atitinkami statistiniai ir kiti duomenys, kuriais pagrindžiamas pranešimas dėl šio reglamento apėjimo. Komisija inicijuoja pranešimo apie apėjimą tyrimą, nepriklausomai nuo to, ar jį pateikė valstybė narė, ar nukentėjusioji, naudos gavusi ar kita suinteresuotoji šalis, jeigu pranešimas atitinka šioje dalyje nurodytus reikalavimus arba jei Komisija pati nustato, kad toks tyrimas yra būtinas. Komisijai tyrimą atlikti gali padėti kompetentingos institucijos ir muitinė. Komisija baigia tyrimą per devynis mėnesius nuo pranešimo gavimo dienos. Komisija apie pradėtą tyrimą praneša visoms kompetentingoms institucijoms.
6. Tais atvejais, kai Komisija, atsižvelgusi į atitinkamus statistinius ir kitus duomenis bei ataskaitas, įskaitant tuos, kuriuos pateikia muitinės, turi pakankamai priežasčių manyti, kad vienoje ar daugiau valstybių narių pagal nusistovėjusį modelį susiklostė šio straipsnio 2 dalies a punkte nurodytos aplinkybės, jai pagal 28 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas I priedo prekių sąrašas į jį įtraukiant šio straipsnio 2 dalies a punkte nurodytas atitinkamas šiek tiek pakeistus produktus, kad būtų apsaugota nuo reikalavimų apėjimo.

VII skyrius

Įgaliojimų delegavimas ir komiteto procedūra

28 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis.
2. 2 straipsnio 10 dalyje, 2 straipsnio 11 dalyje, 18 straipsnio 3 dalyje, 20 straipsnio 6 dalyje ir 27 straipsnio 6 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo ... [šio reglamento įsigaliojimo diena]. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trimis mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 2 straipsnio 10 dalyje, 2 straipsnio 11 dalyje, 18 straipsnio 3 dalyje, 20 straipsnio 6 dalyje ir 27 straipsnio 6 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus.

4. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
5. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
6. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
7. Pagal 2 straipsnio 10 dalį, 2 straipsnio 11 dalį, 18 straipsnio 3 dalį, 20 straipsnio 6 dalį ar 27 straipsnio 6 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

29 straipsnis
Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda PADKM komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip tai suprantama Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

VIII skyrius
Ataskaitų teikimas ir peržiūra

30 straipsnis
Komisijos vykdoma peržiūra ir ataskaitų teikimas

1. Komisija, konsultuodamasi su atitinkamomis suinteresuotosiomis šalimis, renka informaciją, reikalingą siekiant išplėsti šio reglamento taikymo sritį, kaip nurodyta pagal 2 dalies a punktą, ir sukurti būdingojo išmetamo ŠESD kiekio apskaičiavimo metodus, pagrįstus aplinkosauginio pėdsako metodais.

2. Iki 32 straipsnyje nurodyto pereinamojo laikotarpio pabaigos Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia šio reglamento taikymo ataskaitą.

Ataskaitoje įvertinama:

- a) galimybė išplėsti taikymo sritį, kad ji apimtų:
 - i) II priede išvardytoms prekėms būdingą netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį;
 - ii) I priede išvardytų prekių vežimui ir transporto paslaugoms būdingą išmetamą ŠESD kiekį;
 - iii) kitas nei išvardyta I priede prekes, kurioms kyla anglies dioksido nutekėjimo rizika, ypač organines chemines medžiagas ir polimerus;
 - iv) kitas I priede išvardytų prekių žaliavines medžiagas (pirmtakus);
- b) kriterijai, pagal kuriuos identifikuojamos prekės, kurios turi būti įtrauktos į šio reglamento I priedo sąrašą, remiantis sektoriais, kuriuose kyla anglies dioksido nutekėjimo rizika pagal Direktyvos 2003/87/EB 10b straipsnį; kartu su tuo vertinimu pateikiamas laipsniško prekių įtraukimo į šio reglamento taikymo sritį tvarkaraštis, kuris baigiasi 2030 m., visų pirma atsižvelgiant į jų atitinkamo anglies dioksido nutekėjimo rizikos lygį;

- c) kitoms prekėms, kurios turi būti įtrauktos į I priedo sąrašą, būdingojo išmetamo ŠESD kiekio apskaičiavimo techniniai reikalavimai;
- d) pažanga, padaryta tarptautinėse diskusijose dėl klimato politikos veiksmų;
- e) valdymo sistema, įskaitant administracines išlaidas;
- f) šio reglamento poveikis I priede išvardytoms prekėms, importuojamoms iš besivystančių šalių, kurios ypač suinteresuotos Jungtinių Tautų įvardintomis mažiausiai išsivysčiusiomis šalimis, ir suteiktos techninės pagalbos poveikiui;
- g) netiesiogiai išmetamo ŠESD kiekio apskaičiavimo metodika pagal 7 straipsnio 7 dalį ir IV priedo 4.3 punktą.

3. Likus ne mažiau kaip vieneriems metams iki pereinamojo laikotarpio pabaigos Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje nurodomi I priede išvardytų prekių, kurias rekomenduojama įtraukti į šio reglamento taikymo sritį, vertės grandinės produktai. Tuo tikslu Komisija laiku parengia metodiką, kuri turėtų būti grindžiama svarba vertinant bendrą išmetamą ŠESD kiekį ir anglies dioksido nutekėjimo riziką.

4. Iki pereinamojo laikotarpio pabaigos prie 2 ir 3 dalyse nurodytų ataskaitų prireikus pridedamas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, įskaitant išsamų poveikio vertinimą, visų pirma siekiant išplėsti šio reglamento taikymo sritį remiantis tose ataskaitose padarytomis išvadomis.
5. Kas dvejus metus pasibaigus pereinamajam laikotarpiui Komisija, teikdama metinę ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai pagal Direktyvos 2003/87/EB 10 straipsnio 5 dalį, įvertina CBAM veiksmingumą sprendžiant anglies dioksido nutekėjimo rizikos problemą, susijusią su Sąjungoje pagamintomis prekėmis skirtomis eksportuoti į trečiąsias valstybes, kurios netaiko ES ATLPS arba panašaus anglies dioksido apmokestinimo mechanizmo. Ataskaitoje visų pirma įvertinama Sąjungos eksporto raida PADKM sektoriuose ir pokyčiai, susiję su prekybos srautais ir būdinguoju šių prekių išmetamųjų teršalų kiekiu pasaulinėje rinkoje. Jei ataskaitoje padaroma išvada, kad Sąjungoje pagamintoms prekėms, skirtoms eksportuoti į tokias trečiąsias valstybes, kurios netaiko ES ATLPS arba panašaus anglies dioksido apmokestinimo mechanizmo, kyla anglies dioksido nutekėjimo rizika, Komisija, kai tikslinga, pateikia pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo ta rizika būtų šalinama laikantis Pasaulio prekybos organizacijos taisyklių ir kuriuo būtų atsižvelgiama į Sąjungos įrenginių priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą.
6. Komisija stebi PADKM veikimą, siekdama įvertinti jo poveikį ir galimus jo taikymo koregavimus.

Anksčiau nei 2028 m. sausio 1 d. ir po to kas dvejus metus Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia šio reglamento taikymo ir PADKM veikimo ataskaitą. Ataskaitoje pateikiama bent ši informacija:

- a) vertinamas PADKM poveikis:
 - i) anglies dioksido nutekėjimui, be kita ko, susijęs su eksportu;
 - ii) sektoriams, kuriems tai taikoma;
 - iii) vidaus rinkai, ekonominiam ir teritoriniam poveikiui visoje Sąjungoje;
 - iv) infliacijai ir prekių kainai;
 - v) I priede išvardytas prekes naudojantiems pramonės sektoriams;
 - vi) tarptautinei prekybai, įskaitant išteklių perskirstymą, ir
 - vii) mažiausiai išsivysčiusioms šalims;
- b) vertinami šie elementai:
 - i) valdymo sistema, įskaitant PADKM deklarantų leidimų įgyvendinimo ir administravimo valstybėse narėse vertinimą;
 - ii) šio reglamento taikymo sritis;

- iii) apėjimo praktika;
 - iv) baudų skyrimas valstybėse narėse;
- c) tyrimų rezultatai ir skirtos baudos;
- d) apibendrinta informacija apie išmetamo ŠESD kiekio intensyvumą pagal kiekvieną kilmės šalį ir įvairias I priede išvardytas prekes.
7. Įvykus nenumatytam, išskirtiniam ir neišprovokuotam įvykiui, kurio viena ar kelios trečiosios valstybės, kurioms taikoma PADKM, negali kontroliuoti ir kuris turi destruktivių pasekmių šios (-ų) valstybės (-ių) ekonomikos ir pramonės infrastruktūrai, Komisija įvertina padėtį ir pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą prireikus kartu su pasiūlymu dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo iš dalies keičiamas šis reglamentas, nustatant būtinas laikinas priemones toms išskirtinėms aplinkybėms pašalinti.
8. Nuo šio reglamento 32 straipsnyje nurodyto pereinamojo laikotarpio pabaigos Komisija, teikdama metines ataskaitas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/947¹ 41 straipsnį, įvertina ir praneša, kaip finansavimu pagal tą reglamentą prisidėta prie gamybos pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo mažiausiai išsivysčiusiose šalyse.

¹ 2021 m. birželio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/947, kuriuo nustatoma Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė „Globali Europa“, iš dalies keičiamas ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 466/2014/ES ir panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1601 ir Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 480/2009 (OL L 209, 2021 6 14, p. 1).

IX skyrius

Koordinavimas nemokamai paskirstant leidimus pagal ES ATLPS

31 straipsnis

Nemokamas leidimų paskirstymas pagal ES ATLPS ir pareiga atsisakyti PADKM sertifikatų

1. Pagal šio reglamento 22 straipsnį atsisakytinų PADKM sertifikatų skaičius koreguojamas atsižvelgiant į tai, kiek ES ATLPS leidimų pagal Direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnį nemokamai paskirstoma įrenginiams, kurie Sąjungoje gamina šio reglamento I priede išvardytas prekes.
2. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos išsamios koregavimo apskaičiavimo taisyklės, kaip nurodyta šio straipsnio 1 dalyje. Tokios išsamios taisyklės parengiamos atsižvelgiant į ES ATLPS taikomus nemokamo apyvartinių taršos leidimų paskirstymo įrenginiams, Sąjungoje gaminantiems I priede išvardytas prekes, principus, atsižvelgiant į skirtingus ES ATLPS naudojamus nemokamo leidimų paskirstymo lyginamuosius standartus, kad derinant tuos standartus būtų nustatytos atitinkamoms prekėms taikomos vertės, taip pat atsižvelgiant į atitinkamas žaliavines medžiagas (pirmtakus). Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 29 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

X skyrius

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

32 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio taikymo sritis

Pereinamuoju laikotarpiu nuo 2023 m. spalio 1 d. iki 2025 m. gruodžio 31 d. importuotojo pareigas pagal šį reglamentą sudaro tik šio reglamento 33, 34 ir 35 straipsniuose išdėstytos pareigos teikti ataskaitas. Kai importuotojas yra įsisteigęs valstybėje narėje ir paskiria netiesioginį atstovą muitinėje pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 18 straipsnį, ir kai netiesioginis atstovas muitinėje sutinka, tokiam netiesioginiam atstovui muitinėje taikomos pareigos teikti ataskaitas. Jeigu importuotojas nėra įsisteigęs valstybėje narėje, pareigos teikti ataskaitas taikomos netiesioginiam atstovui muitinėje.

33 straipsnis

Prekių importas

1. Muitinė informuoja importuotoją arba atvejais, kuriuos apima 32 straipsnis, - netiesioginį atstovą muitinėje – apie 35 straipsnyje nurodytą pareigą teikti ataskaitas ne vėliau kaip prekių išleidimo į laisvą apyvartą momentu.

2. Muitinė periodiškai ir automatiškai, visų pirma naudodamasi pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 56 straipsnio 5 dalį sukurtu priežiūros mechanizmu arba elektroninėmis duomenų perdavimo priemonėmis, perduoda Komisijai informaciją apie importuojamas prekes, įskaitant perdirbtuosius produktus, gautus taikant laikinojo išvežimo perdirbti procedūrą. Tokia informacija apima muitinės deklaranto ir importuotojo EORI kodą, aštuonženklį KN kodą, kiekį, kilmės šalį, muitinės deklaracijos datą ir muitinės procedūrą.
3. 2 dalyje nurodytą informaciją Komisija perduoda valstybių narių, kuriose muitinės deklarantas, ir, kai taikytina, importuotojas, yra įsisteigę, kompetentingoms institucijoms.

34 straipsnis

Pareiga teikti ataskaitas apie tam tikras muitinės procedūras

1. Kai perdirbtieji produktai, gauti taikant Reglamento (ES) Nr. 952/2013 256 straipsnyje nurodytą laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą, šio reglamento 35 straipsnyje nurodyta pareiga teikti ataskaitas apima informaciją apie prekes, kurioms įforminta laikinojo įvežimo perdirbti procedūra ir iš kurių gauti importuojami perdirbti produktai, net jei perdirbtieji produktai nėra išvardyti šio reglamento I priede. Ši dalis taip pat taikoma, kai perdirbtieji produktai, gauti taikant laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą, yra grąžinami kaip prekės, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 952/2013 205 straipsnyje.

2. Šio reglamento 35 straipsnyje nurodyta pareiga teikti ataskaitas netaikoma importuojant:
 - a) perdirbtuosius produktus, gautus taikant Reglamento (ES) Nr. 952/2013 259 straipsnyje nurodytą laikinojo išvežimo perdirbti procedūrą;
 - b) prekes, kurios laikomos grąžintomis prekėmis pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 203 straipsnį.

35 straipsnis

Pareiga teikti ataskaitas

1. Kiekvienas importuotojas arba – atvejais, kuriais taikomas 32 straipsnis – netiesioginis atstovas muitinėje, atitinkamą kalendorinių metų ketvirtį importavęs prekes, ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo kiekvieno ketvirčio pabaigos pateikia Komisijai ataskaitą už tą ketvirtį (toliau – PADKM ataskaita), kurioje nurodoma informacija apie per tą ketvirtį importuotas prekes.
2. PADKM ataskaitoje pateikiama tokia informacija:
 - a) kiekvienam įrenginiui, gaminančiam prekes kilmės šalyje, tenkantis bendras kiekvienos rūšies prekių kiekis elektros energijos atveju išreiškiamas megavatvalandėmis, o kitų prekių atveju – tonomis;

- b) IV priede nustatytu metodu apskaičiuotas faktinis bendras būdingas išmetamas ŠESD kiekis, elektros energijos atveju išreiškiamas išmetamo CO₂e tonomis vienai megavatvalandei, o kitų prekių atveju – išmetamo CO₂e tonomis vienai kiekvienos rūšies prekių tonai;
 - c) pagal 7 dalyje nurodytą įgyvendinimo aktą apskaičiuotas bendras netiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis ;
 - d) kilmės šalyje mokėtina anglies dioksido kaina už importuojamoms prekėms būdingą išmetamą ŠESD kiekį, atsižvelgiant į visus korekcinius mechanizmus ar kitokios formos kompensaciją.
3. Komisija periodiškai perduoda atitinkamoms kompetentingoms institucijoms tų importuotojų arba netiesioginių atstovų muitinėje, įsisteigusių valstybėje narėje, kurių atžvilgiu ji turi pagrindo manyti, kad jie neįvykdė 1 dalyje nurodytos pareigos pateikti PADKM ataskaitą, sąrašą ir atitinkamus pagrindimus.

4. Jei Komisija mano, kad PADKM ataskaita yra neišsami arba neteisinga, ji valstybės narės, kurioje importuotojas yra įsisteigęs arba – atvejais, kuriais taikomas 32 straipsnis – netiesioginis atstovas muitinėje yra įsisteigęs, kompetentingai institucijai pateikia papildomą informaciją, kurią ji laiko būtina ataskaitai papildyti arba ištaisyti. Tokia informacija teikiama orientaciniais tikslais ir nedarant poveikio galutiniam sprendimui, kurį turi priimti ta kompetentinga institucija. Ta kompetentinga institucija inicijuoja koregavimo procedūrą ir praneša importuotojui arba – atvejais, kuriais taikomas 32 straipsnis – netiesioginiam atstovui muitinėje, papildomą informaciją, būtiną šiai ataskaitai ištaisyti. Atitinkamais atvejais tas importuotojas arba tas netiesioginis atstovas muitinėje atitinkamai kompetentingai institucijai ir Komisijai pateikia pataisytą ataskaitą.

5. Jeigu šio straipsnio 4 dalyje nurodyta valstybės narės kompetentinga institucija inicijuoja koregavimo procedūrą, be kita ko, atsižvelgdama į pagal šio straipsnio 4 dalį gautą informaciją, ir nustato, kad importuotojas arba – kai taikoma, pagal 32 straipsnį – netiesioginis atstovas muitinėje nesiėmė būtinų veiksmų PADKM ataskaitai ištaisyti, arba jei atitinkama kompetentinga institucija, be kita ko, atsižvelgdama į pagal šio straipsnio 3 dalį gautą informaciją, nustato, kad importuotojas arba – kai taikoma pagal 32 straipsnį – netiesioginis atstovas muitinėje neįvykdė šio straipsnio 1 dalyje nurodytos pareigos pateikti PADKM ataskaitą, ta kompetentinga institucija importuotojui arba – kai taikoma, pagal 32 straipsnį – netiesioginiam atstovui muitinėje skiria veiksmingą, proporcingą ir atgrasomą baudą. Tuo tikslu kompetentinga institucija praneša importuotojui arba – kai taikoma, pagal 32 straipsnį – netiesioginiam atstovui muitinėje ir informuoja Komisiją apie:
- a) išvadą ir tos išvados priežastis, kad importuotojas arba – kai taikoma, pagal 32 straipsnį – netiesioginis atstovas muitinėje neįvykdė pareigos pateikti ataskaitą už tam tikrą ketvirtį arba nesiėmė būtinų veiksmų ataskaitai ištaisyti;
 - b) baudos, skirtos importuotojui arba – kai taikoma, pagal 32 straipsnį – netiesioginiam atstovui muitinėje, dydį;

- c) datą, nuo kurios turi būti sumokėta bauda;
 - d) veiksmus, kurių turi imtis importuotojas arba – kai taikoma, pagal 32 straipsnį – netiesioginis atstovas muitinėje, kad sumokėtų baudą, ir
 - e) importuotojo arba – kai taikoma, pagal 32 straipsnį – netiesioginio atstovo muitinėje teisę pateikti skundą.
6. Jeigu kompetentinga institucija, gavusi iš Komisijos informaciją pagal šį straipsnį, nusprendžia nesiiimti jokių veiksmų, ji atitinkamai informuoja Komisiją.
7. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus dėl:
- a) praneštinės informacijos, tos informacijos teikimo priemonių ir formos, įskaitant išsamią informaciją apie kiekvieną kilmės šalį ir prekių rūšį, kuria pagrindžiamos 2 dalies a, b ir c punktuose nurodytos bendros sumos, ir bet kokio atitinkamo taikomo korekcijos mechanizmo ar kitos galimos kompensacijos, kaip nurodyta 2 dalies d punkte, pavyzdžių;
 - b) orientacinis baudų, skirtinų pagal 5 dalį, intervalo ir kriterijų, į kuriuos atsižvelgiama nustatant faktinę sumą, įskaitant nepranešimo sunkumą ir trukmę;

- c) išsamių taisyklių dėl 2 dalies d punkte nurodytos mokėtinos vidutinės metinės anglies dioksido kainos, išreikštos užsienio valiuta, konvertavimo į eurus taikant vidutinį metinį valiutos kursą;
- d) išsamių IV priede nustatytų skaičiavimo metodų elementams taikomų taisyklių, be kita ko, dėl gamybos procesų sistemos ribų, išmetamųjų teršalų faktorių, konkrečių įrenginių faktinio išmetamo ŠESD kiekio verčių nustatymo bei jų atitinkamo taikymo atskiroms prekėms, taip pat duomenų patikimumo užtikrinimo metodų, įskaitant išsamumo lygį, ir
- e) ataskaitų apie netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, susijusį su importuojamomis prekėmis, teikimo reikalavimų priemonių ir formato; tas formatas turėtų apimti I priede išvardytų prekių gamybai panaudotą elektros energijos kiekį, taip pat kilmės šalį, gamybos šaltinį ir su šia elektros energija susijusio išmetamo ŠESD kiekio faktorius.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis šio reglamento 29 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Jie taikomi prekėms, importuotoms šio reglamento 32 straipsnyje nurodytu pereinamuoju laikotarpiu, ir grindžiami galiojančiais teisės aktais įrenginiams, kuriems taikoma Direktyva 2003/87/EB.

XI skyrius

Baigiamosios nuostatos

36 straipsnis

Įsigaliojimas

1. Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
2. Jis taikomas nuo 2023 m. spalio 1 d. Tačiau:
 - a) 5, 10, 14, 16 ir 17 straipsniai taikomi nuo 2024 m. sausio 31 d.
 - b) 2 straipsnio 2 dalis ir 4, 6–9, 15 ir 19 straipsniai, 20 straipsnio 1, 3, 4 ir 5 dalys bei 21–27 ir 31 straipsniai taikomi nuo 2026 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta ...

Europos Parlamento vardu
Pirmininkė

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

I PRIEDAS

Prekių ir ŠESD sąrašas

1. Prekių identifikavimo tikslais šis reglamentas taikomas prekėms, kurių Kombinuotosios nomenklatūros (KN) kodai nurodyti toliau pateiktoje lentelėje. KN kodai yra nurodyti Reglamente (EEB) Nr. 2658/87.
2. Šiame reglamente šiltnamio efektą sukeliančios dujos, susijusios su 1 punkte nurodytomis prekėmis, yra tos, kurios nurodytos toliau pateiktoje lentelėje atitinkamoms prekėms.

Cementas

KN kodas	Šiltnamio efektą sukeliančios dujos
2507 00 80 – Kiti kaolininiai moliai	Anglies dioksidas
2523 10 00 – Cementų klinkeriai	Anglies dioksidas
2523 21 00 – Baltasis portlandcementis, dirbtiniu būdu nudažytas arba nenudažytas	Anglies dioksidas
2523 29 00 – Kitas portlandcementis	Anglies dioksidas
2523 30 00 – Aliumininis cementas	Anglies dioksidas
2523 90 00 – Kiti hidrauliniai cementai	Anglies dioksidas

Elektros energija

KN kodas	Šiltnamio efektą sukeliančios dujos
2716 00 00 – Elektros energija	Anglies dioksidas

Trąšos

KN kodas	Šiltnamio efektą sukeliančios dujos
2808 00 00 – Azoto rūgštis (nitrato rūgštis); sieros (sulfato) ir azoto (nitrato) rūgščių mišiniai	Anglies dioksidas ir azoto suboksidas
2814 – Amoniakas, bevandenis arba vandeninis amoniako tirpalas	Anglies dioksidas
2834 21 00 – Kalio nitratai	Anglies dioksidas ir azoto suboksidas
3102 – mineralinės arba cheminės azoto trąšos	Anglies dioksidas ir azoto suboksidas
3105 – Mineralinės arba cheminės trąšos, kurių sudėtyje yra du arba trys trąšų elementai: azotas, fosforas ir kalis; kitos trąšos; prekės, priskiriamos šiam skirsniiui, turinčios tablečių arba panašių formų pavidalą arba supakuotos į pakuotes, kurių bruto masė ne didesnė kaip 10 kg Išskyrus: 3105 60 00 – Mineralinės arba cheminės trąšos, kurių sudėtyje yra du trąšų elementai: fosforas ir kalis	Anglies dioksidas ir azoto suboksidas

Geležis ir plienas

KN kodas	Šiltnamio efektą sukeliančios dujos
72 – Geležis ir plienas (juodieji metalai) Išskyrus: 7202 2 – Ferosilicis 7202 30 00 – Ferosilikomanganas 7202 50 00 – Ferosilikochromas 7202 70 00 – Feromolibdenas 7202 80 00 – Ferovolfraamas ir ferosilikovolfraamas 7202 91 00 – Ferotitanas ir ferosilikotitanas 7202 92 00 – Ferovamadis 7202 93 00 – Feroniobis 7202 99 – Kiti: 7202 99 10 – Ferosfosforas 7202 99 30 – Ferosilikomagnis 7202 99 80 – Kiti 7204 – Juodųjų metalų atliekos ir laužas; perlydyti laužo liejiniai ir plienas	Anglies dioksidas
2601 12 00 – Aglomeruotos geležies rūdos ir koncentratai, išskyrus degtus geležies pirus	Anglies dioksidas
7301 – Lakštinės atraminės konstrukcijos iš geležies arba iš plieno, išgręžtos arba neišgręžtos, perforuotos arba neperforuotos, monolitinės arba surinktos iš elementų; suvirinti kampuočiai, fasoniniai profiliai ir specialieji profiliai, iš geležies arba iš plieno	Anglies dioksidas
7302 – Geležinkelių ir tramvajų kelių konstrukcijų sudedamosios dalys iš geležies arba iš plieno: bėgiai, gretbėgiai ir krumpliniai bėgiai, iešmų plunksnos, aklinių sankirtų kryžmės, iešmų smailės ir kitos kryžmės, pabėgiai (kryžminiai žuoliai), sandūrinės tvarslės, bėgių guoliai, bėgių guolių pleištai, atraminės plokštės, pamatinės plokštės, bėgių sąvaržos, padėklinės plokštės, žuoliai ir kitos bėgių sujungimo arba tvirtinimo detalės	Anglies dioksidas
7303 00 – Vamzdžiai, vamzdeliai ir tuščiaviduriai profiliai iš ketaus	Anglies dioksidas
7304 – Besiūliai vamzdžiai, vamzdeliai ir tuščiaviduriai profiliai iš geležies (išskyrus ketų) arba iš plieno	Anglies dioksidas

KN kodas	Šiltnamio efektą sukeliančios dujos
7305 – Kiti vamzdžiai ir vamzdeliai (pavyzdžiui, suvirinti, sukniedyti arba sujungti panašiu būdu), apskrito vidinio ir išorinio skerspjuvio, kurių išorinis skersmuo didesnis kaip 406,4 mm, iš geležies arba iš plieno	Anglies dioksidas
7306 – Kiti vamzdžiai, vamzdeliai ir tuščiaviduriai profiliai (pavyzdžiui, atvirasiūliai arba suvirinti, sukniedyti arba sujungti panašiu būdu), iš geležies arba iš plieno	Anglies dioksidas
7307 – Vamzdžių arba vamzdelių jungiamosios detalės (pavyzdžiui, alkūnės, movos) iš geležies arba plieno	Anglies dioksidas
7308 – Metalinės konstrukcijos (išskyrus surenkamuosius statinius, priskiriamus 9406 pozicijai) ir metalinės konstrukcijų dalys (pavyzdžiui, tiltai ir tiltų sekcijos, šliuzų vartai, bokštai, ažūriniai stiebai, stogai, stogų konstrukcijų karkasai, durys ir langai bei jų rėmai, durų slenksčiai, langinės, baliustrados, atramos ir kolonos) iš geležies arba plieno; plokštės, strypai, kampuočiai, fasoniniai profiliai, specialieji profiliai, vamzdžiai ir panašūs gaminiai, paruošti naudoti statybinėse konstrukcijose, iš geležies arba plieno	Anglies dioksidas
7309 00 – Rezervuarai, cisternos, bakai ir panašios bet kurių medžiagų (išskyrus suslėgtas ir suskystintas dujas) talpyklos iš geležies arba plieno, kurių talpa didesnė kaip 300 litrų, aptaisytos arba neaptaisytos, su termoizoliacija arba be termoizoliacijos, tačiau be pritvirtintos mechaninės arba šiluminės įrangos	Anglies dioksidas
7310 – Cisternos, statinės, būgnai, skardinės, dėžės ir panašios bet kurių medžiagų (išskyrus suslėgtas ir suskystintas dujas) talpyklos iš geležies arba plieno, kurių talpa ne didesnė kaip 300 litrų, aptaisytos arba neaptaisytos, su termoizoliacija arba be termoizoliacijos, tačiau be pritvirtintos mechaninės arba šiluminės įrangos	Anglies dioksidas
7311 00 – Suslėgtų arba suskystintų dujų talpyklos iš geležies arba iš plieno	Anglies dioksidas
7318 – Sraigtai, varžtai, veržlės, medsraigčiai, įsukami kabliai, kniedės, sprausteliai, vielokaiščiai, poveržlės (įskaitant spyruoklines poveržles) ir panašūs gaminiai iš geležies arba plieno	Anglies dioksidas
7326 – Kiti geležies arba plieno gaminiai	Anglies dioksidas

Aliuminis

KN kodas	Šiltnamio efektą sukeliančios dujos
7601 – Neapdorotas aliuminis	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7603 – Aliuminio milteliai ir žvyneliai	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7604 – Aliuminio strypai, juostos ir profiliai	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7605 – Aliumininė viela	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7606 – Aliumininės plokštės, lakštai ir juostelės, kurių storis didesnis kaip 0,2 mm	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7607 – Aliumininė folija (su atspaudais ar įspaudais arba be atspaudų ir įspaudų, su popieriaus, kartono, plastikų ar panašių medžiagų pagrindu arba be pagrindo), kurios storis (neįskaitant jokio pagrindo storio) ne didesnis kaip 0,2 mm	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7608 – Aliuminio vamzdžiai ir vamzdeliai	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7609 00 00 – Aliumininės vamzdžių arba vamzdelių jungiamosios detalės (pavyzdžiui, alkūnės, movos)	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7610 – Aliumininės konstrukcijos (išskyrus surenkamuosius statinius, klasifikuojamus 9406 pozicijoje) ir aliumininių konstrukcijų dalys (pavyzdžiui, tiltai ir tiltų sekcijos, bokštai, ažūriniai stiebai, stogai, stogų konstrukcijų karkasai, durys ir langai bei jų rėmai, durų slenksčiai, baliustrados, atramos ir kolonos); aliuminio plokštės, strypai, profiliai, vamzdžiai ir panašūs dirbiniai, paruošti naudoti statybinėse konstrukcijose	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7611 00 00 – Rezervuarai, cisternos, bakai ir panašios aliumininės bet kurių medžiagų (išskyrus suspaustas ir suskystintas dujas) talpyklos, kurių talpa didesnė kaip 300 litrų, aptaisytos arba neaptaisytos, su termoizoliacija arba be termoizoliacijos, tačiau be pritvirtintos mechaninės arba šiluminės įrangos	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai

KN kodas	Šiltnamio efektą sukeliančios dujos
7612 – Cisternos, statinės, būgnai, skardinės, dėžės ir panašios aliumininės bet kurių medžiagų (išskyrus suspaustas ir suskystintas dujas) talpyklos (įskaitant neišardomas arba išardomas cilindrinės talpyklas), kurių talpa ne didesnė kaip 300 litrų, aptaisytos arba neaptaisytos, su termoizoliacija arba be termoizoliacijos, tačiau be pritvirtintos mechaninės arba šiluminės įrangos	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7613 00 00 – Aliumininės suslėgtų arba suskystintų dujų talpyklos	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7614 – Suvyta viela, kabeliai, pintos juostos ir panašūs aliuminio dirbiniai be elektros izoliacijos	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7616 - Kiti aliuminio gaminiai	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai

Cheminės medžiagos

KN kodas	Šiltnamio efektą sukeliančios dujos
2804 10 00 – Vandenilis	Anglies dioksidas

II PRIEDAS

Prekių, kurių atžvilgiu pagal 7 straipsnio 1 dalį turi būti atsižvelgiama tik į tiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, sąrašas

Geležis ir plienas

KN kodas	Šiltnamio efektą sukeliančios dujos
72 – Geležis ir plienas Išskyrus: 7202 2 – Ferosilicis 7202 30 00 – Ferosilikomanganas 7202 50 00 – Ferosilikochromas 7202 70 00 – Feromolibdenas 7202 80 00 – Ferovolframas ir ferosilikovolframas 7202 91 00 – Ferotitanas ir ferosilikotitanas 7202 92 00 – Ferovamadis 7202 93 00 – Feroniobis 7202 99 – Kiti: 7202 99 10 – Ferofosforas 7202 99 30 – Ferosilikomagnis 7202 99 80 – Kiti 7204 – Juodųjų metalų atliekos ir laužas; perlydyti laužo liejiniai ir plienas	Anglies dioksidas
7301 – Lakštinės atraminės konstrukcijos iš geležies arba iš plieno, išgręžtos arba neišgręžtos, perforuotos arba neperforuotos, monolitinės arba surinktos iš elementų; suvirinti kampuočiai, fasoniniai profiliai ir specialieji profiliai, iš geležies arba iš plieno	Anglies dioksidas
7302 – Geležinkelių ir tramvajų kelių konstrukcijų sudedamosios dalys iš geležies arba iš plieno: bėgiai, gretbėgiai ir krumpliniai bėgiai, iešmų plunksnos, aklinių sankirtų kryžmės, iešmų smailės ir kitos kryžmės, pabėgiai (kryžminiai žuoliai), sandūrinės tvarslės, bėgių guoliai, bėgių guolių pleištai, atraminės plokštės, pamatinės plokštės, bėgių sąvaržos, padėklinės plokštės, žuoliai ir kitos bėgių sujungimo arba tvirtinimo detalės	Anglies dioksidas
7303 00 – Vamzdžiai, vamzdeliai ir tuščiaviduriai profiliai iš ketaus	Anglies dioksidas
7304 – Besiūliai vamzdžiai, vamzdeliai ir tuščiaviduriai profiliai iš geležies (išskyrus ketų) arba iš plieno	Anglies dioksidas

KN kodas	Šiltnamio efektą sukeliančios dujos
7305 – Kiti vamzdžiai ir vamzdeliai (pavyzdžiui, suvirinti, sukniedyti arba sujungti panašiu būdu), apskrito vidinio ir išorinio skerspjuvio, kurių išorinis skersmuo didesnis kaip 406,4 mm, iš geležies arba iš plieno	Anglies dioksidas
7306 – Kiti vamzdžiai, vamzdeliai ir tuščiaviduriai profiliai (pavyzdžiui, atvirasiūliai arba suvirinti, sukniedyti arba sujungti panašiu būdu), iš geležies arba iš plieno	Anglies dioksidas
7307 – Vamzdžių arba vamzdelių jungiamosios detalės (pavyzdžiui, alkūnės, movos) iš geležies arba plieno	Anglies dioksidas
7308 – Metalinės konstrukcijos (išskyrus surenkamuosius statinius, priskiriamus 9406 pozicijai) ir metalinės konstrukcijų dalys (pavyzdžiui, tiltai ir tiltų sekcijos, šliuzų vartai, bokštai, ažūriniai stiebai, stogai, stogų konstrukcijų karkasai, durys ir langai bei jų rėmai, durų slenksčiai, langinės, baliustrados, atramos ir kolonos) iš geležies arba plieno; plokštės, strypai, kampuočiai, fasoniniai profiliai, specialieji profiliai, vamzdžiai ir panašūs gaminiai, paruošti naudoti statybinėse konstrukcijose, iš geležies arba plieno	Anglies dioksidas
7309 00 – Rezervuarai, cisternos, bakai ir panašios bet kurių medžiagų (išskyrus suslėgtas ir suskystintas dujas) talpyklos iš geležies arba plieno, kurių talpa didesnė kaip 300 litrų, aptaisytos arba neaptaisytos, su termoizoliacija arba be termoizoliacijos, tačiau be pritvirtintos mechaninės arba šiluminės įrangos	Anglies dioksidas
7310 – Cisternos, statinės, būgnai, skardinės, dėžės ir panašios bet kurių medžiagų (išskyrus suslėgtas ir suskystintas dujas) talpyklos iš geležies arba plieno, kurių talpa ne didesnė kaip 300 litrų, aptaisytos arba neaptaisytos, su termoizoliacija arba be termoizoliacijos, tačiau be pritvirtintos mechaninės arba šiluminės įrangos	Anglies dioksidas
7311 00 – Suslėgtų arba suskystintų dujų talpyklos iš geležies arba iš plieno	Anglies dioksidas
7318 – Sraigtai, varžtai, veržlės, medsraigčiai, įsukami kabliai, kniedės, sprausteliai, vielokaiščiai, poveržlės (įskaitant spyruoklines poveržles) ir panašūs gaminiai iš geležies arba plieno	Anglies dioksidas
7326 – Kiti geležies arba plieno gaminiai	Anglies dioksidas

Aliuminis

KN kodas	Šiltnamio efektą sukeliančios dujos
7601 – Neapdorotas aliuminis	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7603 – Aliuminio milteliai ir žvyneliai	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7604 – Aliuminio strypai, juostos ir profiliai	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7605 – Aliumininė viela	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7606 – Aliumininės plokštės, lakštai ir juostelės, kurių storis didesnis kaip 0,2 mm	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7607 – Aliumininė folija (su atspaudais ar įspaudais arba be atspaudų ir įspaudų, su popieriaus, kartono, plastikų ar panašių medžiagų pagrindu arba be pagrindo), kurios storis (neįskaitant jokio pagrindo storio) ne didesnis kaip 0,2 mm	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7608 – Aliuminio vamzdžiai ir vamzdeliai	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7609 00 00 – Aliumininės vamzdžių arba vamzdelių jungiamosios detalės (pavyzdžiui, alkūnės, movos)	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7610 – Aliumininės konstrukcijos (išskyrus surenkamuosius statinius, klasifikuojamus 9406 pozicijoje) ir aliumininių konstrukcijų dalys (pavyzdžiui, tiltai ir tiltų sekcijos, bokštai, ažūriniai stiebai, stogai, stogų konstrukcijų karkasai, durys ir langai bei jų rėmai, durų slenksčiai, baliustrados, atramos ir kolonos); aliuminio plokštės, strypai, profiliai, vamzdžiai ir panašūs dirbiniai, paruošti naudoti statybinėse konstrukcijose	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7611 00 00 – Rezervuarai, cisternos, bakai ir panašios aliumininės bet kurių medžiagų (išskyrus suspaustas ir suskystintas dujas) talpyklos, kurių talpa didesnė kaip 300 litrų, aptaisytos arba neaptaisytos, su termoizoliacija arba be termoizoliacijos, tačiau be pritvirtintos mechaninės arba šiluminės įrangos	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai

KN kodas	Šiltnamio efektą sukeliančios dujos
7612 – Cisternos, statinės, būgnai, skardinės, dėžės ir panašios aliumininės bet kurių medžiagų (išskyrus suspaustas ir suskystintas dujas) talpyklos (įskaitant neišardomas arba išardomas cilindrinės talpyklas), kurių talpa ne didesnė kaip 300 litrų, aptaisytos arba neaptaisytos, su termoizoliacija arba be termoizoliacijos, tačiau be pritvirtintos mechaninės arba šiluminės įrangos	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7613 00 00 – Aliumininės suslėgtų arba suskystintų dujų talpyklos	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7614 – Suvyta viela, kabeliai, pintos juostos ir panašūs aliuminio dirbiniai be elektros izoliacijos	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7616 – Kiti aliuminio gaminiai	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai

Cheminės medžiagos

KN kodas	Šiltnamio efektą sukeliančios dujos
2804 10 00 – Vandenilis	Anglies dioksidas

III PRIEDAS

Trečiosios valstybės ir teritorijos, kurioms netaikomas šis reglamentas 2 straipsnio tikslais

1. TREČIOSIOS VALSTYBĖS IR TERITORIJOS, KURIOMS NETAIKOMAS ŠIS REGLAMENTAS

Šis reglamentas netaikomas prekėms, kurių kilmės šalis yra:

- Islandija
- Lichtenšteinas
- Norvegija
- Šveicarija

Šis reglamentas netaikomas prekėms, kurių kilmės teritorija yra:

- Biuzingenas
- Helgolas
- Livinjas
- Seuta
- Melilja

2. TREČIOSIOS VALSTYBĖS IR TERITORIJOS, KURIOMS NETAIKOMAS ŠIS
REGLAMENTAS ELEKTROS ENERGIJOS IMPORTO Į Sąjungos muitų
teritoriją atžvilgiu

[Vadovaudamasi 2 straipsnio 11 dalimi, Komisija įtrauks arba pašalins trečiąsias valstybes arba teritorijas.]

IV PRIEDAS

Būdingojo išmetamo ŠESD kiekio apskaičiavimo 7 straipsnio tikslais metodai

1. TERMINŲ APIBRĖŽTYS

Šiame priede ir V bei VI prieduose vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) paprastos prekės – prekės, kurių gamybos procese naudojamos tik tokios žaliavinės medžiagos (pirmtakai) ir kuras, kuriems būdingas išmetamas ŠESD kiekis yra nulinis;
- b) sudėtingos prekės – prekės, kurios nėra paprastos prekės;
- c) savitasis būdingasis išmetamas ŠESD kiekis – vienai tonai prekių būdingas išmetamas ŠESD kiekis, išreiškiamas išmetamo CO₂e tonomis vienai prekių tonai;
- d) išmetamo CO₂ faktorius – konkrečioje geografinėje vietovėje iš iškastinio kuro gaminant elektros energiją susidarančios taršos CO₂ intensyvumo svertinis vidurkis; išmetamo CO₂ faktorius apskaičiuojamas konkrečioje geografinėje vietovėje elektros energijos sektoriuje išmetamo CO₂ kiekį padalijus iš bendro iš iškastinio kuro pagaminto elektros energijos kiekio; jis išreiškiamas CO₂ tonomis vienai megavatvalandei;
- e) elektros energijos išmetamųjų teršalų faktorius – CO₂e išreikšta numatytoji vertė, atitinkanti gaminant prekes suvartotos elektros energijos taršos intensyvumą;
- f) elektros energijos pirkimo sutartis – sutartis, pagal kurią asmuo sutinka pirkti elektros energiją tiesiai iš elektros energijos gamintojo;

- g) perdavimo sistemos operatorius – operatorius, apibrėžtas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/944¹ 2 straipsnio 35 punkte.

2. SAVITOJO FAKTINIO PAPRASTOMS PREKĖMS BŪDINGO TIESIOGIAI IŠMETAMO ŠESD KIEKIO NUSTATYMAS

Nustatant savitąjį faktinį konkrečiame įrenginyje gaminamoms paprastoms prekėms būdingą išmetamą ŠESD kiekį, atsižvelgiama į tiesiogiai ir, kai taikoma, į netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį. Šiuo tikslu taikoma ši lygtis:

$$SEE_g = \frac{AttrEm_g}{AL_g}$$

čia:

SEE_g yra savitasis prekėms g būdingas išmetamas ŠESD kiekis, matuojamas CO₂e vienai tonai;

$AttrEm_g$ yra prekėms g priskirtas išmetamas ŠESD kiekis, o

AL_g yra prekių gamybos aktyvumo lygis, t. y. prekių kiekis, pagamintas tame įrenginyje per ataskaitinį laikotarpį.

¹ 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES (OL L 158, 2019 6 14, p. 125).

Priskirtas išmetamas ŠESD kiekis yra įrenginio ataskaitiniu laikotarpiu išmetamo ŠESD kiekio dalis, atsirandanti dėl gamybos proceso, kurį vykdant gaunamos prekės g, taikant gamybos proceso sistemos ribas, nustatytas pagal 7 straipsnio 7 dalį priimtuose įgyvendinimo aktuose. Priskirtas išmetamas ŠESD kiekis apskaičiuojamas pagal šią lygtį:

$$\text{AttrEm}_g = \text{DirEm} + \text{IndirEm}$$

čia:

DirEm yra vykstant gamybos procesui tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis, išreikštas CO₂e tonomis, taikant sistemos ribas, nurodytas pagal 7 straipsnio 7 dalį priimtame įgyvendinimo akte, ir

IndirEm yra gaminant elektros energiją, suvartojamą prekių gamybos procesuose, netiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis, išreikštas CO₂e tonomis, taikant sistemos ribas, nurodytas pagal 7 straipsnio 7 dalį priimame įgyvendinimo akte.

3. FAKTINIO SUDĖTINGOMS PREKĖMS BŪDINGO IŠMETAMO ŠESD KIEKIO NUSTATYMAS

Nustatant savitąjį faktinį konkrečiame įrenginyje gaminamoms sudėtingoms prekėms būdingą išmetamą ŠESD kiekį, taikoma ši lygtis:

$$SEE_g = \frac{AttrEm_g + EE_{ImpMat}}{AL_g}$$

čia:

$AttrEm_g$ yra prekėms g priskirtas išmetamas ŠESD kiekis;

AL_g yra prekių gamybos aktyvumo lygis, t. y. prekių kiekis, pagamintas tame įrenginyje per ataskaitinį laikotarpį, o

EE_{ImpMat} yra gamybos procese sunaudojamoms žaliavoms (pirmtakams) būdingas išmetamas ŠESD kiekis. Atsižvelgiama tik į žaliavas (pirmtakus), kurios nurodytos kaip aktualios gamybos proceso sistemos riboms, nurodytoms pagal 7 straipsnio 7 dalį priimtame įgyvendinimo akte. Atitinkamas EE_{ImpMat} apskaičiuojamas taip:

$$EE_{ImpMat} = \sum_{i=1}^n M_i \cdot SEE_i$$

čia:

M_i yra gamybos procese naudojamų žaliavų (pirmtakų) i masė, o

SEE_i yra savitasis žaliavoms (pirmtakams) i būdingas išmetamas ŠESD kiekis. SEE_i apskaičiuoti įrenginio veiklos vykdytojas naudoja įrenginio, kuriame buvo pagamintos žaliavos (pirmtako), išmetamo ŠESD kiekio vertę – su sąlyga, kad to įrenginio duomenys gali būti tinkamai įvertinti.

4. 7 STRAIPSNIO 2 IR 3 DALYSE NURODYTŲ NUMATYTŲJŲ VERČIŲ NUSTATYMAS

Nustatant numatytąsias vertes, būdingasis išmetamas ŠESD kiekis turi būti nustatytas naudojant tik faktines vertes. Jeigu faktinių duomenų nėra, galima naudoti atitinkamuose literatūros šaltiniuose pateiktas vertes. Prieš rinkdama duomenis, kurių reikia, kad būtų galima nustatyti numatytąsias vertes I priede nurodytoms kiekvienos rūšies prekėms, Komisija paskelbia gaires, kaip išskaičiuoti išmetamąsias dujas arba šiltnamio efektą sukeliančias dujas, kurios naudojamos kaip gamybos proceso žaliavos. Numatytosios vertės nustatomos remiantis geriausiais turimais duomenimis. Patikimiausi turimi duomenys grindžiami patikima ir viešai prieinama informacija. Numatytosios vertės periodiškai peržiūrimos pagal 7 straipsnio 7 dalį priimant įgyvendinimo aktus, pagrįstus naujausia ir patikimiausia informacija, įskaitant trečiosios valstybės arba trečiųjų valstybių grupės pateiktą informaciją.

4.1. 7 straipsnio 2 dalyje nurodytos numatytosios vertės

Kai įgaliotasis PADKM deklarantas negali tinkamai nustatyti faktinio išmetamo ŠESD kiekio, naudojamos numatytosios vertės. Tos vertės nustatomos pagal kiekvienos eksportuojančios šalies ir kiekvienos I priede išvardytos prekės, išskyrus elektros energiją, vidutinį išmetamo ŠESD kiekio intensyvumą, prie jo pridedant proporcingai nustatytą priedą. Šis priedas nustatomas pagal 7 straipsnio 7 dalį priimtais įgyvendinimo aktais ir nustatomas tinkamas jo dydis, kad būtų užtikrintas PADKM aplinkosauginis naudingumas, remiantis naujausia ir patikimiausia informacija, be kita ko, pereinamuoju laikotarpiu surinkta informacija. Kai nėra patikimų su eksportuojančios šalies eksportuojamų prekių rūšimi susijusių duomenų, numatytosios vertės nustatomos pagal vidutinį X % prasčiausius rezultatus pasiekusių tos rūšies prekes gaminančių ES ATLPS įrenginių išmetamo ŠESD kiekio intensyvumą. X vertė nustatoma pagal 7 straipsnio 7 dalį priimtais įgyvendinimo aktais ir nustatomas tinkamas jos dydis, kad būtų užtikrintas PADKM aplinkosauginis naudingumas, remiantis naujausia ir patikimiausia informacija, be kita ko, pereinamuoju laikotarpiu surinkta informacija.

4.2. 7 straipsnio 3 dalyje nurodytos importuojamos elektros energijos numatytosios vertės

Importuojamos elektros energijos numatytosios vertės nustatomos pagal konkrečias trečiosios valstybės, trečiųjų valstybių grupės ar trečiosios valstybės regiono numatytąsias vertes pagal 4.2.1 punktą, arba, jei tokių verčių nėra, pagal alternatyvias numatytąsias vertes pagal 4.2.2 punktą.

Kai elektros energija gaminama trečiojoje valstybėje, trečiųjų valstybių grupėje arba trečiosios valstybės regione ir importo į Sąjungą tikslu tranzitu siunčiama per trečiąsias valstybes, trečiųjų valstybių grupes ar trečiosios valstybės regionus arba per valstybę narę, naudotinos numatytosios vertės yra trečiosios valstybės, trečiųjų valstybių grupės arba trečiosios valstybės regiono, kuriuose elektros energija buvo pagaminta, numatytosios vertės.

4.2.1. Trečiosios valstybės, trečiųjų valstybių grupės ar trečiosios valstybės regiono konkrečios numatytosios vertės

Konkrečios numatytosios vertės nustatomos pagal trečiosios valstybės, trečiųjų valstybių grupės arba trečiosios valstybės regiono išmetamo CO₂ faktorių ir grindžiamos geriausiais Komisijos turimais duomenimis.

4.2.2. Alternatyvios numatytosios vertės

Jeigu trečiosios valstybės, trečiųjų valstybių grupės ar trečiosios valstybės regiono konkrečios numatytosios vertės nėra, elektros energijai taikytina alternatyvioji numatytoji vertė nustatoma pagal Sąjungos išmetamo CO₂ faktorių.

Jeigu, remiantis patikimais duomenimis, gali būti įrodyta, kad trečiosios valstybės, trečiųjų valstybių grupės arba trečiosios valstybės regiono išmetamo CO₂ faktorius yra mažesnis nei Komisijos nustatyta konkreti numatytoji vertė arba mažesnis nei Sąjungoje išmetamo CO₂ faktorius, tos šalies, šalių grupės ar trečiosios valstybės regiono atžvilgiu gali būti naudojama alternatyvi numatytoji vertė, grindžiama tuo išmetamo CO₂ faktoriumi.

4.3 Numatytosios būdingojo netiesiogiai išmetamo ŠESD kiekio vertės

Trečiojoje valstybėje gaminamai prekei būdingo netiesioginio išmetamo ŠESD kiekio numatytosios vertės nustatomos pagal tos prekės gamybai naudojamos elektros energijos vidurkį, apskaičiuotą pagal Sąjungos elektros tinklo išmetamųjų teršalų faktoriaus, elektros energijos tinklo kilmės šalies išmetamųjų teršalų faktoriaus arba kainas nustatančių šaltinių kilmės šalyje išmetamo CO₂ kiekio faktoriaus vidurkį.

Jei trečioji valstybė arba trečiųjų valstybių grupė, remdamasi patikimais duomenimis, įrodo Komisijai, kad vidutinis elektros energijos rūšių derinio išmetamųjų teršalų faktorius arba kainos nustatymo šaltinių CO₂ faktorius trečiojoje valstybėje arba trečiųjų valstybių grupėje yra mažesnis už numatytąją netiesiogiai išmetamo ŠESD kiekio vertę, tai šaliai arba šalių grupei nustatoma alternatyvi numatytoji vertė, pagrįsta tuo vidutiniu išmetamo CO₂ kiekio koeficientu.

Ne vėliau kaip 2025 m. birželio 30 d. Komisija pagal 7 straipsnio 7 dalį priima įgyvendinimo aktą, kuriuo išsamiau nustato, kurie iš pagal pirmą pastraipą nustatytų skaičiavimo metodų taikomi apskaičiuojant numatytąsias vertes. Tuo tikslu Komisija remiasi naujausiais ir patikimiausiais duomenimis, įskaitant pereinamuoju laikotarpiu surinktus duomenis, susijusius su I priede išvardytų prekių gamybai panaudotu elektros energijos kiekiu, taip pat kilmės šalį, gamybos šaltinį ir su šia elektros energija susijusio išmetamo ŠESD kiekio faktorių. Konkretus apskaičiavimo metodas nustatomas remiantis tinkamiausiu būdu abiemis šiems kriterijams pasiekti:

- anglies dioksido nutekėjimo išvengimo;
- PADKM aplinkosauginio naudingumo užtikrinimo.

5. Faktinio importuojamai elektros energijai būdingo išmetamo ŠESD kiekio taikymo sąlygos

Įgaliotasis PADKM deklarantas gali taikyti 7 straipsnio 3 dalyje nurodytiems skaičiavimams faktinį būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį, o ne numatytąsias vertes, jei laikomasi visų šių kriterijų:

- a) elektros energijos kiekiui, kurio atžvilgiu prašoma leisti naudoti faktinį būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį, taikoma įgaliotojo PADKM deklaranto ir elektros energijos gamintojo, esančio trečiojoje valstybėje, sudaryta elektros energijos pirkimo sutartis;

- b) elektros energiją gaminantis įrenginys yra tiesiogiai prijungtas prie Sąjungos perdavimo sistemos arba gali būti įrodyta, kad eksporto metu jokiame tinklo taške tarp šio įrenginio ir Sąjungos perdavimo sistemos nebuvo fizinių tinklo perkrovų;
- c) elektros energiją gaminantis įrenginys neišskiria daugiau kaip 550 gramų iškastinio kuro kilmės CO₂ vienai elektros energijos kilovatvalandei;
- d) visi atsakingi kilmės šalyje, paskirties šalyje ir, kai aktualu, kiekvienoje tranzito šalyje esantys perdavimo sistemos operatoriai paskirtam jungiamųjų linijų pralaidumui yra tvirtai priskyre elektros energijos kiekį, kurio atžvilgiu prašoma leisti naudoti faktinį būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį, o priskirtam pralaidumui bei elektros energijos gamybai įrenginyje nustatytas tas pats laikotarpis, ne ilgesnis kaip viena valanda;
- e) minėtų kriterijų laikymąsi patvirtina akredituotas tikrintojas, kuris bent kas mėnesį gauna tarpines ataskaitas, rodančias, kaip laikomasi minėtų kriterijų.

Pagal elektros energijos pirkimo sutartį sukauptas elektros energijos kiekis ir su juo susijęs faktinis būdingasis išmetamas ŠESD kiekis neįtraukiami apskaičiuojant šalies išmetamųjų teršalų faktorių arba išmetamo CO₂ kiekio koeficientą, naudojamus prekėms būdingam gaminant elektrą netiesiogiai išmetamam ŠESD kiekiui apskaičiuoti pagal 4.3 punktą.

6. FAKTINIO BŪDINGOJO NETIESIOGIAI IŠMETAMO ŠESD KIEKIO TAIKymo SĄLYGOS

Igaliojasis PADKM deklarantas 7 straipsnio 4 dalyje nurodytam skaičiavimui gali taikyti faktinį būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį, o ne numatytąsias vertes, jei jis gali įrodyti įrenginio, kuriame pagaminta importuojama prekė, ir elektros energijos gamybos šaltinio tiesioginį techninį ryšį arba jei to įrenginio operatorius su trečiojoje valstybėje esančiu elektros energijos gamintoju yra sudaręs elektros energijos pirkimo sutartį dėl elektros energijos kiekio, kuris lygus kiekiui, kuriam prašoma naudoti konkrečią vertę.

7. 7 STRAIPSNIO 2 DALYJE NURODYTŲ NUMATYTŲJŲ VERČIŲ PRITAIKYMAS ATSIŽVELGIANT Į SPECIFINES REGIONO SAVYBES

Numatytosios vertės gali būti pritaikytos konkrečioms trečiųjų valstybių teritorijoms ir regionams, pasižymintiems specifinėmis savybėmis dėl objektyvių išmetamo ŠESD faktorių. Kai yra duomenų, pritaiktų tokioms specifinėms vietos savybėms ir gali būti nustatytos tikslingesnės numatytosios vertės, gali būti naudojamos tos vertės.

Jeigu prekių, kurių kilmės šalis yra trečioji valstybė, trečiųjų valstybių grupė arba trečiosios valstybės regionas, deklarantai, remdamiesi patikimais duomenimis, gali įrodyti, kad alternatyvios konkrečiam regionui pritaikytos numatytosios vertės yra mažesnės už Komisijos nustatytas numatytąsias vertes, galima naudoti tokias konkrečiam regionui pritaikytas numatytąsias vertes.

V PRIEDAS

Apskaitos reikalavimai, taikomi informacijai, naudojamai būdingajam išmetamam
ŠESD kiekiui apskaičiuoti 7 straipsnio 5 dalies tikslais

1. BŪTINIEJI DUOMENYS APIE IMPORTUOJAMAS PREKES, KURIUOS TURI
KAUPTI ĮGALIOJASIS PADKM DEKLARANTAS:

1. Duomenys, pagal kuriuos galima nustatyti įgaliootojo PADKM deklaranto tapatybę:
 - a) vardas, pavardė (pavadinimas);
 - b) PADKM paskyros numeris.
2. Duomenys apie importuojamas prekes:
 - a) prekių rūšys ir kiekvienos rūšies prekių kiekis;
 - b) kilmės šalis;
 - c) faktinis išmetamas ŠESD kiekis arba numatytosios vertės.

2. BŪTINIAUSI DUOMENYS APIE IMPORTUOJAMOMS PREKĖMS BŪDINGĄ IŠMETAMĄ ŠESD KIEKĮ, NUSTATYTĄ REMIANTIS FAKTINIŲ IŠMETAMŲ ŠESD KIEKIŲ

Apie kiekvienos rūšies importuojamas prekes, kai būdingasis išmetamas ŠESD kiekis nustatomas remiantis faktiniu išmetamu ŠESD kiekiu, kaupiami šie papildomi duomenys:

- a) įrenginio, kuriame prekės buvo pagamintos, identifikavimo duomenys;
- b) įrenginio, kuriame prekės buvo pagamintos, veiklos vykdytojo kontaktinė informacija;
- c) VI priede nustatytos patikrinimo ataskaitos;
- d) savitasis prekėms būdingas išmetamas ŠESD kiekis.

VI PRIEDAS

Tikrinimo principai ir tikrinimo ataskaitų turinys 8 straipsnio tikslais

1. TIKRINIMO PRINCIPAI

Taikomi šie principai:

- a) tikrintojai tikrinimus atlieka laikydamiesi profesinio skepticizmo principo;
- b) bendras būdingasis išmetamas ŠESD kiekis, kuris turi būti deklaruojamas PADKM deklaracijoje, laikomas patikrintu tik tuo atveju, jei tikrintojas pagrįstai įsitikina, kad tikrinimo ataskaitoje nėra reikšmingų klaidingų pareiškimų ir reikšmingų neatitikčių, susijusių su būdingojo išmetamo ŠESD kiekio apskaičiavimu pagal IV priede pateiktas skaičiavimo taisykles;
- c) tikrintojo apsilankymai įrenginyje yra privalomi, išskyrus tuos atvejus, kai tenkinami konkretūs kriterijai, pagal kuriuos leidžiama įrenginyje nesilankyti;
- d) kad įvertintų, ar klaidingi pareiškimai arba neatitikimai yra reikšmingi, vertintojas vadovaujasi pagal 8 straipsnio 3 dalį priimtuose įgyvendinimo aktuose nustatytais ribinėmis vertėmis.

Jeigu tam tikriems parametrams tokios ribinės vertės nenustatytos, vertintojas pasitelkia ekspertų vertinimą, pagal kurį nustato, ar klaidingi pareiškimai arba neatitikty (tiek atskiri, tiek kartu su kitais klaidingais pareiškimais ar neatitiktimis), atsižvelgiant į jų dydį ir pobūdį, turi būti laikomi reikšmingais .

2. TIKRINIMO ATASKAITOS TURINYS

Tikrintojas parengia tikrinimo ataskaitą, kurioje nustatomas prekėms būdingas išmetamas ŠESD kiekis ir nurodomi visi su atliktu darbu susiję klausimai, įskaitant bent šią informaciją:

- a) įrenginių, kuriuose prekės buvo pagamintos, identifikavimo duomenys;
- b) įrenginių, kuriuose prekės buvo pagamintos, veiklos vykdytojo kontaktinė informacija;
- c) taikytinas ataskaitinis laikotarpis;
- d) tikrintojo vardas, pavardė (pavadinimas) ir kontaktinė informacija;
- e) tikrintojo akreditacijos numeris ir akreditacijos įstaigos pavadinimas;
- f) apsilankymo įrenginiuose data, jei taikoma, arba priežastys, dėl kurių įrenginyje apsilankyta nebuvo;
- g) kiekvienos rūšies deklaruotų prekių kiekis, pagamintas per ataskaitinį laikotarpį;
- h) įrenginio per ataskaitinį laikotarpį tiesiogiai išmestas ŠESD kiekis;
- i) aprašymas, kaip įrenginio išmetamas ŠESD kiekis priskiriamas skirtingų rūšių prekėms;

- j) kiekybinė informacija apie prekes, išmetamą ŠESD kiekį ir energijos srautus, nesusijusius su tomis prekėmis;
- k) sudėtingų prekių atveju:
 - i) kiekvienos panaudotos žaliavos (pirmtako) kiekis;
 - ii) savitasis būdingasis išmetamas ŠESD kiekis, susijęs su kiekviena naudota žaliava (pirmtaku);
 - iii) jei naudojamas faktinis išmestas ŠESD kiekis: įrenginių, kuriuose buvo pagaminta žaliava (pirmtakas), identifikavimo duomenys ir faktinis gaminant tą žaliavą išmestas ŠESD kiekis;
- l) tikrintojo pareiškimas, kuriuo patvirtinama, kad jis pagrįstai įsitikino, kad ataskaitoje nėra reikšmingų klaidingų pareiškimų ir reikšmingų neatitikčių IV priede pateiktoms skaičiavimo taisyklėms;
- m) informacija apie rastus ir ištaisytus reikšmingus klaidingus pareiškimus;
- n) informacija apie rastas ir išaisytas reikšmingas neatitiktis IV priede išdėstytoms skaičiavimo taisyklėms.
